

การศึกษาเปรียบเทียบคำ “le” ในภาษาจีนกลางกับ คำ “แล้ว” ในภาษาไทย

สุชาติพิทย์ อัมพรदनัย¹

บทคัดย่อ

การศึกษาวិจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความหมายและลักษณะทางไวยากรณ์ของคำ “le” ในภาษาจีนกลางซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ คำ “le1” กับคำ “le2” และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความหมายและลักษณะทางไวยากรณ์ของคำ “le” ในภาษาจีนกลางกับคำ “แล้ว” ในภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า คำ “le1” เป็นคำช่วยแสดงความหมายของการณ์ลักษณะดำเนินการสำเร็จจุล่ง คือ การดำเนินการสำเร็จจุล่งของการกระทำ และการดำเนินการสำเร็จจุล่งของการเปลี่ยนแปลง ซึ่งความหมายทางไวยากรณ์ทั้งสองขึ้นอยู่กัหน่วยภาคแสดงที่คำ “le1” ปรากฏร่วมด้วย และรูปแบบของประโยค คำ “le2” แสดงความหมายของการปรากฏของสภาพหรือเหตุการณ์ใหม่ เมื่อนำคำ “le1” กับคำ “le2” มาศึกษาเปรียบเทียบกับคำ “แล้ว” ในภาษาไทย พบว่าคำ “แล้ว” นั้นมีความหมายทางไวยากรณ์ทั้งที่เหมือนกับคำ “le1” และคำ “le2”

1. ลักษณะและความหมายทางไวยากรณ์ของคำ ‘le1’ และคำ ‘le2’

งานวิจัยฉบับนี้คำ ‘le1’ แทนคำ ‘le’ ที่ปรากฏในประโยคแล้วอยู่หลังหน่วยภาคแสดงไม่ว่าจะเป็นคำกริยา คำคุณศัพท์ หรือกริยาวลี และถ้ามีหน่วยกรรมจะปรากฏอยู่

¹ อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-วิโรฒ

หน้าหน่วยกรรม ดังนี้ 'หน่วยภาคแสดง + le1 + หน่วยกรรม' คำ 'le2' แทนคำ 'le' ที่ปรากฏในประโยคแล้วจะอยู่ท้ายประโยคหรือท้ายประโยคย่อย และถ้ามีหน่วยกรรมจะปรากฏอยู่หลังหน่วยกรรม ดังนี้ 'หน่วยภาคแสดง + หน่วยกรรม + le2' จากการศึกษาพบว่า คำ 'le1' และ 'le2' ทำให้ ประโยคแสดงลักษณะของการดำเนินการให้เป็นจริง ประโยคที่ไม่ได้แสดงลักษณะของการดำเนินการให้เป็นจริง จะแสดงลักษณะของการ ขอร้อง คำสั่ง ความปรารถนา เป็นต้น ในประโยคที่มีลักษณะเป็นเหตุการณ์เดียว คำ 'le1' แสดงว่าการดำเนินการให้เป็นจริงนั้น ได้เกิดขึ้นเรียบร้อยแล้ว เช่น

- (1) 我們去了張平的宿舍。《實用漢語會話系列教材:97》

Wǒmen qùle Zhāng Píngde sùshè.

พวกเราไปหอพักของจางผิง

- (2) “你說話了，” 我驚喜地說，... (王朔)

“Nǐ shuōhuà le,” wǒ jīngxǐde shuō, ...

“เธอพูดแล้ว” ฉันพูดอย่างตื่นเต้นและดีใจ ...

ตัวอย่าง (1) และ (2) ไม่มีหน่วยช่วยแสดงลักษณะที่เกี่ยวข้องกับเวลาใดๆ ตัวอย่าง (1) มีเพียงคำ 'le1' และตัวอย่าง (2) มีเพียงคำ 'le2' ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการกระทำได้มีการดำเนินการให้เป็นจริงที่เกิดขึ้นเรียบร้อยแล้ว

คำ 'le1' อาจปรากฏในประโยคที่มีลักษณะของการดำเนินการให้เป็นจริง แต่ยังไม่เกิดขึ้นในลักษณะประโยคที่มีเหตุการณ์ต่อเนื่องกันไปหรือประโยคเงื่อนไข ซึ่งจะช่วยคงความหมายเดิมในการดำเนินการให้เป็นจริงของคำ 'le1' ได้ คำ 'le2' ก็สามารถปรากฏในประโยคซึ่งมีลักษณะของการดำเนินการให้เป็นจริงแต่ยังไม่เกิดขึ้น เช่น

- (3) “... 告訴他，下了課來看看我，好不好？” (老舍)

“...gàosu tā, xiàle kè lái kànkan wǒ, hǎo bu hao?”

“...บอกเขา เลิกเรียนแล้วให้มาหาฉันหน่อย ดีไหม”

- (4) 他答道, “是的, 天要下雨了。” (魯迅)

Tā dádào, “Shìde, tiān yào xià yǔ le.”

เขาตอบว่า “ก็ดี ฝนใกล้จะตกแล้ว”

ตัวอย่าง (3) ประกอบด้วยสองเหตุการณ์ที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นคือ เลิกเรียน xiàkè และ มาหาฉันหน่อย lái kànkan wǒ ซึ่งมีลักษณะก่อนหลัง คือ การมาหาฉันนั้น ขึ้นอยู่กับการเลิกเรียนได้ดำเนินการให้เป็นจริงแล้วหรือยัง คำ ‘le1’ ก็ยังคงแสดงถึงความหมายของการดำเนินการให้เป็นจริงดังกล่าวนั่นเอง ตัวอย่าง (4) เป็นประโยคที่ยังไม่ได้เกิดขึ้น คำ ‘le2’ แสดงให้เห็นว่าในเวลาอันใกล้จะเกิดเหตุการณ์ขึ้น

คำ ‘le1’ และ ‘le2’ ปรากฏในประโยคซึ่งไม่มีลักษณะของการดำเนินการให้เป็นจริงจะทำให้ประโยคแสดงลักษณะของการดำเนินการเป็นจริง แต่การทำให้ประโยคแสดงลักษณะของการดำเนินการให้เป็นจริงไม่ได้แสดงด้วยคำ ‘le1’ และ ‘le2’ เท่านั้น แต่ยังมีหน่วยอื่นๆ เช่น zhe guo zhèngzài เป็นต้น ซึ่งหน่วยเหล่านี้เมื่อทำให้ประโยคมีลักษณะของการดำเนินการให้เป็นจริงแล้วก็จะแสดงความหมายทางไวยากรณ์ของแต่ละคำที่แตกต่างกันไป จากการศึกษาพบว่าคำ ‘le1’ แสดงความหมายของการดำเนินการให้เป็นจริงในลักษณะของการดำเนินการสำเร็จลุล่วงของการกระทำและพฤติกรรม และการเปลี่ยนแปลงได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วง คำ ‘le2’ แสดงความหมายของการดำเนินการให้เป็นจริงที่แสดงให้เห็นว่าในเวลาใดเวลาหนึ่งเหตุการณ์หรือลักษณะใหม่ได้ปรากฏขึ้น

1.1 ลักษณะและความหมายทางไวยากรณ์ของคำ ‘le1’

การณ์ลักษณะ 時體 shítǐ คือลักษณะของการกระทำพฤติกรรมหรือสภาพที่ดำเนินการอยู่ เช่น เริ่มต้น ต่อเนื่อง สำเร็จลุล่วง เป็นต้น จากการศึกษาพบว่าคำ ‘le1’ เป็นคำช่วยแสดงความหมายของการณ์ลักษณะดำเนินการสำเร็จลุล่วง แบ่งได้ 2 ลักษณะคือ การดำเนินการสำเร็จลุล่วงของการกระทำหรือพฤติกรรม 動作行為

的完成 dòngzuò xíngwéide wánchéng และ การดำเนินการสำเร็จลุล่วง
ของการเปลี่ยนแปลง 變化的完成 biàn huàde wánchéngtǐ

1.1.1 การดำเนินการสำเร็จลุล่วงของการกระทำหรือพฤติกรรม

การดำเนินการสำเร็จลุล่วงของการกระทำหรือพฤติกรรม คือการที่การกระทำหรือพฤติกรรมดำเนินการสำเร็จลุล่วงภายใต้ขอบเขตของหน่วยกรรม หน่วยเวลา ปริมาณการกระทำหรือจำนวนครั้ง การดำเนินการสำเร็จลุล่วงอาจเป็นการสิ้นสุดของการกระทำหรือพฤติกรรมทุกขั้นตอนหรือไม่ก็ได้ ภายหลังที่ได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วง การกระทำหรือพฤติกรรมยังคงมีต่อไปหรือไม่ก็ได้ หรือยังทรงสภาพที่เกิดขึ้นหรือไม่ก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะประจำของคำกริยาและส่วนประกอบอื่นๆ ในประโยคคำ'le' แสดงความหมายของการดำเนินการให้เป็นจริง ในลักษณะที่การดำเนินการสำเร็จลุล่วงได้เกิดขึ้นจริงๆ ดังนั้นประโยคที่แสดงเหตุการณ์เพียงเหตุการณ์เดียว คำ'le' สามารถปรากฏร่วมกับคำแสดงเวลาในอดีต หรือแสดงว่าเหตุการณ์ได้เกิดขึ้นแล้ว แต่จะไม่ปรากฏร่วมกับคำแสดงเวลาในอนาคต หากต้องการแสดงลักษณะการดำเนินการสำเร็จลุล่วงในอนาคต ก็จำเป็นต้องมีประโยคอื่นๆ มาต่อท้าย เพื่อแสดงว่าเหตุการณ์แรกที่ปรากฏคำ'le' ได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงแล้ว จึงเกิดเหตุการณ์ในประโยคต่อมา มิฉะนั้นประโยคจะสมบูรณ์ไม่ได้ เช่น

(5) *我明天看了電影。²

*Wǒ míngtiān kànle diànyǐng.

(6) 你明天下課給我打電話。

Nǐ míngtiān xiàkè gěi wǒ dǎ diànhuà.

พรุ่งนี้เธอเลิกเรียนแล้ว โทรหาฉันด้วย

² ประโยคตัวอย่างที่มีเครื่องหมาย * ปรากฏอยู่นี้เป็นประโยค หมายความว่าประโยคนั้นใช้ผิด ซึ่งอาจจะใช้ผิดในด้านความหมายในหัวข้อนี้หรืออาจใช้ผิดไวยากรณ์

ตัวอย่าง (5) มีค่าแสดงเวลาในอนาคต míngtiān แสดงว่าเหตุการณ์ยังไม่เกิดขึ้นจึงไม่สามารถปรากฏร่วมกับคำ‘le’ ตัวอย่าง (6) xiàlè kè มีคำ‘le’ปรากฏ และเป็นเหตุการณ์ที่แสดงลักษณะของการดำเนินการให้เป็นจริงในลักษณะของการดำเนินการสำเร็จลุล่วง แต่เนื่องจากมีคำบอกเวลาในอนาคต míngtiān แสดงว่าการดำเนินการให้เป็นจริงนี้ยังไม่ได้เกิดขึ้น จึงจำเป็นต้องมีประโยคแสดงเหตุการณ์ต่อมา gěi wǒ dǎ diànhuà ประกอบอยู่ด้วยเพื่อแสดงว่า เมื่อประโยคแรก nǐ míngtiān xiàlè kè ได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วง เหตุการณ์ที่สอง gěi wǒ dǎ diànhuà ก็จะดำเนินการต่อไป

จากการศึกษาพบว่า ความหมายของการดำเนินการสำเร็จลุล่วงของการกระทำนั้นแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับหน่วยภาคแสดงและรูปแบบประโยคที่ปรากฏร่วมกับคำ‘le’ ซึ่งสามารถแบ่งประเภทหน่วยภาคแสดงและรูปแบบประโยคต่างๆ ได้ ดังนี้

1. คำกริยาแสดงการกระทำหรือพฤติกรรมที่มีลักษณะพลวัต

คำกริยาแสดงการกระทำหรือพฤติกรรมที่มีลักษณะพลวัตเป็นคำกริยาที่ผู้กระทำการสามารถควบคุมการกระทำได้ โดยลักษณะของการกระทำจะมีการเปลี่ยนแปลง ไม่ใช่ลักษณะเดียวกัน เมื่อต้องการแสดงลักษณะของการดำเนินการให้เป็นจริงจำเป็นต้องใส่หน่วยเวลาลงไปในประโยค โดยแบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ คำกริยาที่มีกระบวนการเป็นช่วงเวลาและคำกริยาที่มีกระบวนการที่เกือบจะเป็นจุดเวลา คำกริยาแสดงการกระทำหรือพฤติกรรมที่เป็นช่วงเวลา คือ คำกริยาแสดงการกระทำที่มีจุดเริ่มต้น การดำเนินการ และจุดสิ้นสุด โดยการกระทำจะมีลักษณะต่อเนื่องหรือมีการเปลี่ยนแปลงไม่ใช่ลักษณะเดียวกัน เช่น 唱 chàng ร้องเพลง 吃 chī กิน 畫 huà วาดรูป เป็นต้น ส่วนคำกริยาแสดงการกระทำหรือพฤติกรรมที่มีลักษณะเกือบเป็นจุดเวลา คือคำกริยาที่การเริ่มต้นและการสิ้นสุดของการกระทำมีช่วงเวลาที่สั้นมาก จนเกือบเป็นจุดของการกระทำ เช่น 打 dǎ ตี 踢 tī เตะ 敲 qiāo ตี เคาะ เป็นต้น นอกจากนี้ คำกริยาที่เกี่ยวกับจิตใจ 心理活動動詞 xīnlǐ huódòng dòngcí มี

ลักษณะเหมือนคำกริยาแสดงการกระทำหรือพฤติกรรม สามารถปรากฏร่วมกับ 在 zài หรือ 正在 zhèngzài เพื่อแสดงว่ากำลังทำกริยานั้นอยู่ เช่น 猜測 cāicè คาดคะเน 考慮 kǎolǚ พิจารณา 想 xiǎng ครุ่นคิด ใคร่ครวญ เป็นต้น

คำกริยาแสดงการกระทำหรือพฤติกรรมที่มีลักษณะพลวัต ปรากฏร่วมกับคำ 'le' ในรูปแบบ "คำกริยา + le + ขอบเขตของหน่วยกรรม" แสดงความหมายของการดำเนินการสำเร็จลุล่วงที่คำกริยาได้กระทำภายใต้ขอบเขตของหน่วยกรรม การดำเนินการสำเร็จลุล่วงอาจเป็นการสิ้นสุดของทุกขั้นตอนหรือไม่ก็ได้ การดำเนินการสำเร็จลุล่วงของการกระทำพฤติกรรมย่อมมีขอบเขตของหน่วยกรรมที่แน่นอน การกำหนดขอบเขตของหน่วยกรรมอาจใช้คำแสดงจำนวนและลักษณนาม หรือมีส่วนขยายต่างๆ หน้าหน่วยกรรม การใช้คำสรรพนาม ถ้าหน่วยกรรมมีลักษณะไม่ซับซ้อนก็จำเป็นต้องมีประโยคอื่นมาค้ำยันเพื่อแสดงว่า ประโยคที่มีคำ 'le' นั้น ได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงแล้วจึงเกิดเหตุการณ์อื่นตามมา ดังตัวอย่าง

(7) *我吃了飯。

Wǒ chīle fàn.

(8) 我吃了一碗飯。

Wǒ chīle yìwǎn fàn .

ฉันกินข้าวหนึ่งชาม

(9) 吃了飯，大家閑談一會，聲音很低，... (蘇青)

Chīle fàn, dàjiā xiántán yíhuì, shēngyīn hěn dī, ...

กินข้าวแล้ว ทุกคนคุยเล่นกันสักระยะ เสียงเบามาก ...

ตัวอย่าง (7) เป็นประโยคที่ไม่สมบูรณ์เนื่องจากการดำเนินการสำเร็จลุล่วงของการกระทำย่อมมีขอบเขตของการดำเนินการสำเร็จลุล่วงที่แน่นอน แต่ตัวอย่างนี้ หน่วยกรรมไม่มีการกำหนดขอบเขตที่แน่นอน ตัวอย่าง (8) เป็นประโยคที่สมบูรณ์เนื่องจากหน่วยกรรม fàn มีการกำหนดขอบเขตด้วยจำนวน - ลักษณนาม yìwǎn

ตัวอย่าง (9) chīle fàn หน่วยกรรมไม่มีส่วนขยายแต่เนื่องจากเป็นประโยคที่มีลักษณะการเล่าเรื่องราวตามลำดับ คือ มีประโยค dàjiā xiántán yíhuì ต่อมา ทำให้คำ ‘le’ แสดงความหมายของการดำเนินการสำเร็จลุล่วงได้

คำกริยาประเภ่นี้ปรากฏร่วมกับคำ ‘le’ ในรูปแบบ “คำกริยา + le + ช่วงเวลา + (หน่วยกรรม)” แสดงความหมายของการดำเนินการสำเร็จลุล่วงของการกระทำหรือเหตุการณ์โดยใช้ขอบเขตเวลามากำหนด แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การดำเนินการสำเร็จลุล่วงซึ่งคำกริยาได้กระทำภายในช่วงเวลาหรือกระทำต่อหน่วยกรรมภายในช่วงเวลานั้นๆ คือช่วงเวลาตั้งแต่เริ่มการกระทำจนถึงขีดจำกัดของเวลา โดยขอบเขตสุดท้ายของเวลาในการกระทำอาจจะเป็นการเสร็จสิ้นของการกระทำหรือไม่ก็ได้ การกระทำจะยังคงดำเนินต่อไปหรือสิ้นสุดลงขึ้นอยู่กับบริบทหรือส่วนประกอบอื่นๆ ลักษณะการกระทำภายในขอบเขตเวลานั้นแบ่งได้เป็นการกระทำได้กระทำต่อเนื่องติดต่อกันตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงขอบเขตสุดท้ายของเวลา และ การกระทำไม่ได้กระทำต่อเนื่องติดต่อกัน อาจจะกระทำหลายๆครั้งภายในขอบเขตของเวลา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(10) 元豹又吃了一會兒，放下餐具，... (王朔)

Yuánbào yòu chīle yíhuìr, fàngxià cānjù, ...

เขี่ยวนเป่ากินไปได้สักครู่หนึ่ง ก็วางชุดรับประทานอาหารลง ...

(11) 我在故鄉，就吃了十多年筍，現在回想，... (巴人)

wǒ zài gùxiāng, jiù chīle shíduōnián sǔn, xiànzài huíxiǎng, ...

ฉันอยู่ที่บ้านเกิด กินหน่อไม้อยู่สิบกว่าปี ตอนนี้หวนคิดกลับไป...

(12) 敲了半天的門，沒有人應聲。 (老舍)

Qiāole bàntiānde mén, méiyǒurén yìngshēng.

เคาะประตูอยู่ตั้งนาน ไม่มีใครตอบ

คำ 'le' แสดงให้เห็นการกระทำที่กระทำภายในขอบเขตเวลาได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงแล้ว ตัวอย่าง (10) แสดงลักษณะของการกระทำที่ต่อเนื่องภายในคราวเดียวเนื่องจากช่วงเวลา yíhuìr เป็นช่วงเวลาสั้นๆ ตัวอย่าง (11) แสดงลักษณะของการกระทำที่เกิดขึ้นหลายๆ ครั้งภายในช่วงเวลา เนื่องจากช่วงเวลา shíduōnián เป็นช่วงเวลาที่ยาว ตัวอย่าง (12) เนื่องจากคำกริยา qiāo มีลักษณะการเริ่มต้นและการสิ้นสุดของการกระทำที่มีช่วงเวลาสั้นมาก ดังนั้นลักษณะของการกระทำจะเกิดขึ้นหลายๆ ครั้งภายในขอบเขตเวลา

2. การดำเนินการสำเร็จลุล่วงซึ่งคำกริยาได้กระทำไปแล้ว ช่วงเวลาจะแสดงว่าภายหลังที่การกระทำหรือเหตุการณ์ได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงแล้วนั้นเป็นระยะเวลานานเท่าไร เช่น

(13) 吃了一個小時，又餓了。

Chīle yígè xiǎoshí, yòu è le.

กินไปหนึ่งชั่วโมง ก็หิวอีกแล้ว

ตัวอย่าง (13) chī ได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วง ช่วงเวลาแสดงให้เห็นว่าได้ผ่านมาช่วงระยะเวลาหนึ่งภายหลังที่การกระทำได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงแล้ว

คำกริยาแสดงการกระทำหรือเหตุการณ์ที่มีลักษณะพลวัต ปรากฏร่วมกับคำ 'le' ในรูปแบบ “คำกริยา + le + ปริมาณ/จำนวนครั้งของการกระทำ + (หน่วยกรรม)” แสดงความหมายของการดำเนินการสำเร็จลุล่วงในลักษณะมีการใช้ปริมาณหรือจำนวนครั้งของการกระทำมาจำกัดขอบเขตของการกระทำ ซึ่งการกระทำจะกระทำต่อไปหรือไม่ก็ได้ เช่น

(14) 為了這篇文章，我仔細地回憶了好幾次。

Wèile zhèipiān wénzhāng, wǒ zǐxide huíyile hǎojícì.

เพื่อบทความนี้ ฉันต้องทบทวนความทรงจำอย่างละเอียดอยู่หลายครั้ง

ตัวอย่าง (14) คำ ‘le’ แสดงให้เห็นว่า huíyì ซึ่งกระทำภายในขอบเขตจำนวนครั้ง hǎojiǐcì ได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วง

คำกริยาประเภนี้ปรากฏในรูปแบบ การซ้ำคำกริยา 動詞重疊 dòngcí chóngdié “คำกริยา + le + คำกริยา” คำ ‘le’ แสดงว่าการดำเนินการของคำกริยาซึ่งกระทำภายในช่วงเวลาสั้นๆ หรือจำนวนครั้งไม่มากนักได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วง เช่น

(15) ..., 看了看我的臉色, 馬上收住了笑容, ... (鄧友梅)
 ..., kànlekàn wǒde liǎnsè, mǎshàng shōuzhùle xiàoróng, ...
 ... มองหน้าฉันสักครู่ ทันใดนั้นก็พยายามกลั้นยิ้ม ...

ตัวอย่าง (15) คำ ‘le’ ที่ปรากฏใน kànle kàn แสดงให้เห็นว่าการดำเนินการของคำกริยาซึ่งกระทำภายในช่วงเวลาสั้นๆ ได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงแล้ว

2. คำกริยาแสดงการกระทำหรือพฤติกรรมที่เป็นทั้งลักษณะพลวัตและลักษณะทรงสภาพ

คำกริยาแสดงการกระทำหรือพฤติกรรมที่เป็นทั้งลักษณะพลวัตและลักษณะทรงสภาพ แบ่งเป็น 2 ประเภทคือ คำกริยาที่แสดงตำแหน่ง และคำกริยาที่แสดงลักษณะท่าทาง คำกริยาที่แสดงตำแหน่ง 位置動詞 wèizhì dòngcí มีลักษณะพลวัตค่อนข้างสูงในขณะที่ลักษณะทรงสภาพค่อนข้างต่ำ คำกริยาประเภนี้แสดงให้เห็นว่าการกระทำนั้นได้กระทำที่ตำแหน่งใดๆ หรือเมื่อการกระทำเสร็จสิ้นลง ผลที่การกระทำได้กระทำขึ้นยังคงดำเนินต่อไปในตำแหน่งใดๆ เช่น 擺 bǎi วาง ตั้ง โข้ว 綁 bǎng มัด 包 bāo ห่อ 穿 chuān สวมใส่ 放 fàng วาง 開 kāi เปิด เป็นต้น ในส่วนของ คำกริยาที่แสดงลักษณะท่าทาง 姿勢動詞 zīshì dòngcí นั้นมีลักษณะพลวัตต่ำแต่ลักษณะทรงสภาพสูง เช่น 站 zhàn ยืน 蹲 dūn นั่งยองๆ 跪 guì ถูกเข้า 躺 tāng เอนตัวลงนอน เป็นต้น ถ้าไม่มีหน่วยแสดงลักษณะพลวัต 起來 qilai 下去 xiaqu 下來 xialai มาช่วย ประโยคที่คำกริยาเหล่านี้ทำหน้าที่เป็นภาคแสดงจะแสดงลักษณะของการทรงสภาพของคำกริยาเท่านั้น

คำกริยาประเภทนี้ปรากฏร่วมกับคำ‘le1’ในรูปแบบ “คำกริยา + le1 + ขอบเขตของหน่วยกรรม” แสดงความหมายของการดำเนินการสำเร็จลุล่วงที่คำกริยามีต่อขอบเขตของหน่วยกรรม เช่น

(16) ...他戴了副墨鏡, 嘴角叼了一支煙, ... (方方)

...tā dài le fù mójìng, zuǐjiǎo diāole yìzhī yān, ...

...เขาสวมแว่นตาดำ มุมปากคาบบุหรี่มวนหนึ่ง ...

ตัวอย่างนี้คำ‘le1’แสดงให้เห็นการเสร็จสิ้นของลักษณะพลวัต dài และเข้าสู่ลักษณะทรงสภาพที่เกิดขึ้นภายหลังและยังคงดำเนินต่อไป เราสามารถนำ zhe มาแทนที่คำ‘le1’ได้ แต่จะแสดงลักษณะการคงอยู่ของลักษณะทรงสภาพเท่านั้น

คำกริยาประเภทนี้ปรากฏในรูปแบบ “คำกริยา + le1 + ช่วงเวลา + (หน่วยกรรม)” ถ้าเป็นคำกริยาแสดงท่าทางปรากฏร่วมกับคำ‘le1’ในรูปแบบนี้ คำ‘le1’แสดงความหมายว่าคำกริยาได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วง ช่วงเวลาแสดงว่าลักษณะทรงสภาพซึ่งเกิดขึ้นหลังจากลักษณะพลวัตได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงแล้ว ยังคงอยู่ต่อมานานเท่าไร เช่น

(17) ..., 他躺了三天三夜, 茶也不思, 飯也不想! (老舍)

..., tā tǎng le sāntiān sānyè, chá yě bùsī, fàn yě bùxiǎng!

... เขานอนเอนกายสามวันสามคืน ชาก็ไม่ได้คิดถึง ข้าวก็ไม่ได้นึกถึง

ตัวอย่าง (17) คำ‘le1’แสดงให้เห็นว่า tǎng ได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วง ช่วงเวลาแสดงให้เห็นว่าลักษณะทรงสภาพซึ่งเกิดขึ้นภายหลังนั้นคงอยู่ต่อภายในช่วงเวลา sāntiān sānyè

คำกริยาแสดงตำแหน่งปรากฏในรูปแบบนี้ คำ‘le1’แสดงความหมายของการดำเนินการสำเร็จลุล่วงของคำกริยาโดยแบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ

1. การดำเนินการสำเร็จลุล่วงที่คำกริยาได้กระทำภายในช่วงเวลา หรือได้กระทำต่อหน่วยกรรมภายในช่วงเวลา โดยเป็นช่วงเวลาตั้งแต่เริ่มการทำงานถึงขอบเขตสุดท้ายของช่วงเวลา เช่น

- (18) 他綁了一會兒行李。

Tā bǎngle yíhuìr xínglǐ.

เขามัดสัมภาระอยู่สักครู่

ตัวอย่าง (18) คำ‘le’แสดงให้เห็นลักษณะพลวัตของ bǎng ที่กระทำต่อ xínglǐ ภายในช่วงเวลา yíhuìr ได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงแล้ว

2. การดำเนินการสำเร็จลุล่วงซึ่งคำกริยาได้กระทำไปแล้ว โดยช่วงเวลา แสดงว่าภายหลังที่การกระทำหรือพฤติกรรมได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงแล้วสภาพยังคง อยู่เป็นระยะเวลานานเท่าไร เช่น

- (19) 我用繩子捆了他一個星期，從此他一看到我就十分害怕。
(余華)

Wǒ yòng shéngzi kǔnle tā yíge xīngqī, cóngcǐ tā yíkàndào wǒ jiù shífēn hàipà.

ฉันใช้เชือกมัดเขาหนึ่งอาทิตย์ นับแต่นั้นมาพอเขาเห็นฉันก็กลัวมาก

ตัวอย่าง (19) คำ‘le’แสดงให้เห็นว่าลักษณะพลวัตของ kǔn ซึ่งกระทำต่อ tā ได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงและสภาพของคำกริยาที่เกิดขึ้นภายหลังยังคงดำเนินต่อไป เป็นเวลา yíge xīngqī

คำกริยาประเภทนี้ปรากฏในรูปแบบ “คำกริยา + le + ขอบเขตของจำนวน การกระทำ + (หน่วยกรรม)” คำ‘le’แสดงความหมายของการดำเนินการสำเร็จลุล่วง ในลักษณะมีการใช้ปริมาณหรือจำนวนครั้งของการกระทำมาจำกัดขอบเขตของการ กระทำนั้น อย่างไรก็ตามการกระทำจะกระทำต่อไปหรือไม่ก็ได้ เช่น

- (20) 這貓叼了幾趟崽子。

Zhè māo diāole jǐ tàng zǎizi.

แมวตัวนี้คาบลูกสัตว์สองสามครั้ง

ตัวอย่าง (20) คำ 'le1' แสดงให้เห็นว่า diào ซึ่งกระทำภายในขอบเขตจำนวน jītàng ได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงแล้ว

คำกริยาประเภทนี้ปรากฏในรูปแบบ “คำกริยา + le1 + คำกริยา” คำ 'le1' แสดงให้เห็นว่า การดำเนินการของคำกริยาซึ่งกระทำภายในช่วงเวลาสั้นๆ หรือจำนวนน้อยครั้งได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงแล้ว เช่น

- (21) 山崗就往前站了站, 接下去他開始認認真真替山峰按摩了。 (余華)

Shāngāng jiù wǎng qián zhànle zhàn, jièxiàqu tā
kāishǐ rènrenzhēnzhēn tì Shānfēng ànmó le.

ฉานกั่งไปยืนอยู่ข้างหน้าสักครู่ ต่อจากนั้นเขาก็เริ่มนวดแทนฉานเฟิงอย่างจริงจัง จังๆ

ตัวอย่าง (21) คำ 'le1' ใน zhànle zhàn แสดงให้เห็นว่าการดำเนินการซึ่งกระทำภายในช่วงเวลาสั้นๆ ได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงแล้ว

3. คำกริยาแสดงการกระทำหรือพฤติกรรมที่มีลักษณะของการดำเนินการต่อเนื่อง

คำกริยาแสดงการกระทำหรือพฤติกรรมที่มีลักษณะของการดำเนินการต่อเนื่อง เช่น 保持 bǎochí รักษาให้คงอยู่ต่อไป 繼承 jìchéng สืบสาน สืบช่วง 維護 wéihù ปกปักรักษา 養 yǎng เลี้ยง 照顧 zhàogù ดูแลเอาใจใส่ เป็นต้น คำกริยาประเภทนี้ปรากฏในรูปแบบ “คำกริยา + le1 + ขอบเขตของหน่วยกรรม” เนื่องจากคำกริยามีลักษณะของการดำเนินการต่อไปสูง ดังนั้นเมื่อปรากฏร่วม กับคำ 'le1' ในรูปแบบนี้แสดงให้เห็นว่า แม้คำกริยาซึ่งกระทำภายในขอบเขตของหน่วยกรรมได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงแต่ลักษณะการกระทำยังคงดำเนินต่อไป เช่น

- (22) 他養了一隻大斗雞。 (汪曾祺)
Tā yǎngle yìzhī dà dòujī.

เขาเลี้ยงไก่ชนตัวใหญ่ตัวหนึ่ง

ตัวอย่าง (22) คำ ‘le’ แสดงให้เห็นว่า yǎng ที่กระทำต่อขอบเขตของหน่วยกรรม yìzhī dà dòujī ได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วง แต่เนื่องจากความหมายของ yǎng จึงทำให้มีลักษณะของการดำเนินการต่อเนื่องต่อไป

คำกริยาประเภทนี้ปรากฏในรูปแบบ “คำกริยา + le + ช่วงเวลา + (หน่วยกรรม)” คำ ‘le’ แสดงให้เห็นว่าคำกริยาซึ่งกระทำภายใต้ขอบเขตของเวลาหรือกระทำต่อหน่วยกรรมภายใต้ช่วงเวลานั้นได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วง เช่น

(23) 他保持著這幻秘冷靜的態度,--保持了四十三年。(冰心)

Tā bǎochízhe zhè huànmì lěngjìngde tàidù, ——
bǎochíle sìshísān nián.

เขารักษาท่าทางที่สงบเยือกเย็นที่แอบซ่อนความเพื่อฝันไว้ รักษาไว้ถึงสี่สิบสามปี

ตัวอย่าง (23) คำ ‘le’ แสดงให้เห็นว่า bǎochí ซึ่งกระทำต่อหน่วยกรรมภายใต้ขอบเขตของเวลา sìshísān nián นั้นได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วง

คำกริยาประเภทนี้ปรากฏในรูปแบบ “คำกริยา + le + ขอบเขตของจำนวนการกระทำ” คำ ‘le’ แสดงให้เห็นว่า คำกริยาในขอบเขตของจำนวนการกระทำได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วง เช่น

(24) 我家養了好幾次貓, 結局總是失蹤或死亡。(鄭振鐸)

Wǒjiā yǎngle hǎojìcì māo, jiéjú zǒngshì shīzōng huò
sǐwáng.

ครอบครัวฉันเลี้ยงแมวอยู่หลายครั้ง ผลสุดท้ายมักจะหายไปหรือตายเป็นประจำ

ตัวอย่าง (24) คำ ‘le’ แสดงให้เห็นว่า yǎng ที่กระทำภายในขอบเขตจำนวน hǎojìcì ได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วง

1.1.2 การดำเนินการสำเร็จลุล่วงของการเปลี่ยนแปลง

การดำเนินการสำเร็จลุล่วงของการเปลี่ยนแปลงคือการเปลี่ยนแปลงได้ดำเนินการให้เป็นจริงหรือเกิดขึ้นจากลักษณะหนึ่งเป็นอีกลักษณะหนึ่ง คำ 'le' แสดงความหมายของการดำเนินการสำเร็จลุล่วงของการเปลี่ยนแปลงเมื่อปรากฏร่วมกับภาคแสดงต่างๆ ดังนี้

1. คำกริยาแสดงความสัมพันธ์ ความเป็นเจ้าของ 關係屬於性動詞

guānxì shǔyú xìng dòngcí

คำกริยาแสดงความสัมพันธ์ ความเป็นเจ้าของ ประกอบด้วย 等于 dēngyú เท่ากับ 叫 jiào เรียกว่า 是 shì คือ เป็น 屬於 shǔyú จัดว่าเป็น เป็นของ ตกเป็นของ 姓 xìng แซ่ เป็นต้น คำกริยาประเภทนี้ทำหน้าที่เป็นหน่วยภาคแสดงในประโยคไม่จำเป็นต้องใส่หน่วยแสดงลักษณะทางเวลาใดๆ และโดยปกติแล้วคำกริยาประเภทนี้จะไม่ปรากฏร่วมกับคำช่วยแสดงการณ์ลักษณะใดๆ อย่างไรก็ตามในบางสถานะสามารถปรากฏร่วมกับคำช่วยแสดงการณ์ลักษณะได้ เพราะคำกริยาประเภทนี้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างประธานและหน่วยกรรมที่อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ แต่พบตัวอย่างน้อยมาก จากการศึกษาพบว่าคำที่มีการปรากฏร่วมกับคำช่วยแสดงการณ์ลักษณะ 'le' คือ shǔyú และ xìng โดยเมื่อปรากฏร่วมกับคำช่วยแสดงการณ์ลักษณะ 'le' แสดงว่าการเปลี่ยนแปลงได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วง เช่น

- (25) 你的那片浩瀚的空間容納了它，裝下了它，它就屬於你了。
(張煒)

Nǐde nàypíàn hàohànde kōngjiān róngnàle tā, zhuāngxiàle tā, tā jiù shǔyúle nǐ.

ที่ว่างอันกว้างใหญ่ไพศาลผืนนั้นของเธอบรรจุมันอยู่ รองรับมันอยู่ มันก็กลายเป็นของเธอ

(26) 他姓了王。

(老舍)

Tā xìngle Wáng.

เขาแซ่หวางแล้ว (เดิมเขาแซ่ 瑞 Rui รัช)

ตัวอย่าง (25) และ (26) คำ ‘le’ แสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงได้ดำเนินการสำเร็จแล้ว คือสภาพของคำกริยา shǔyú และ xìng ได้มีการดำเนินการให้เป็นจริง

2. คำกริยาแสดงความรู้สึกนึกคิด การรับรู้ 心理動詞 xīnlǐ dòngcí

คำกริยาแสดงความรู้สึกนึกคิด การรับรู้ คือคำกริยาที่แสดงกิจกรรมของจิตใจ หรือสภาพของจิตใจในด้านความรู้สึก การรับรู้ ความซาบซึ้ง เป็นต้น แบ่งเป็นคำกริยาแสดงความรู้สึก และ คำกริยาแสดงการรับรู้ คำกริยาแสดงความรู้สึก 情緒心理動詞 qíngxù xīnlǐ dòngcí ประกอบด้วยกริยา เช่น 愛 ài รัก 害怕 hàipà กลัว 愁 chóu กลัดกลุ้ม 佩服 pèifú นับถือ 擔心 dānxīn เป็นห่วง เป็นต้น คำกริยาแสดงการรับรู้ 認知心理動詞 rènzhī xīnlǐ dòngcí เช่น 懂 dǒng เข้าใจ 認識 rènshi รู้จัก 誤會 wùhuì เข้าใจผิด 知道 zhīdao รู้ เป็นต้น การปรากฏร่วมกันระหว่างคำกริยาแสดงความรู้สึกกับคำ ‘le, zhe, guo’ นั้นค่อนข้างมีข้อจำกัด ดังนั้นจึงมีการใช้ไม่มากนัก ถ้าหน่วยกรรมที่ตามหลังคำกริยาเป็นคำนามก็สามารถปรากฏร่วมกับคำ ‘le, zhe, guo’ ได้ แต่ถ้าหน่วยกรรมมีลักษณะเป็นคำกริยาแล้วก็ไม่สามารถปรากฏร่วมกับคำ ‘le, zhe, guo’ ได้ เมื่อคำกริยาเหล่านี้ปรากฏร่วมกับ 很 hěn มาก ก็ไม่สามารถปรากฏร่วมกับคำ ‘le’ ได้ คำกริยาแสดงความรู้สึกนึกคิด การรับรู้จำนวนหนึ่งนั้นไม่สามารถปรากฏร่วมกับคำ ‘le’ ได้คือ คำกริยาที่มี หน่วยกรรมที่เป็นภาคแสดง ในรูป 動賓 dòngbīn เช่น 敢 gǎn กล้า 敢于 gǎnyú กล้า 懷疑 huáiyí เดา ทายว่า 覺得 juéde รู้สึกว่า 肯 kěn ตั้งใจว่า 企圖 qītú มุ่ง คิดจะ 情願 qíngyuàn สมควรใจ 忍心 rěnxīn กลั้นใจทำ 認為 rènwéi คิดว่า 願意 yuànyì ยินยอม สมควรใจ เช่น

- (27) 不久,我托友人向她說明,我願意娶她。 (老舍)

Bù jiǔ, wǒ tuō yǒurén xiàng tā shuōmíng, wǒ yuànyì qǔ tā.

ไม่นาน ผมได้ฝากให้เพื่อนไปอธิบายให้เธอฟัง ผมยินยอมแต่งงานกับเธอ

คำกริยาประเภทนี้ปรากฏร่วมกับคำ 'le1' ในรูปแบบ "คำกริยา + le1 + หน่วยกรรม" เช่น

- (28) 老鄭的眼剛看到膏藥,便相信了石隊長的話。 (老舍)

Lǎo Zhèngde yǎn gāng kàndào gāoyào, biàn xiāngxìnle Shí duìzhǎngde huà.

ตาของคุณลุงจึงมองเห็นพลาสติกยา จึงเชื่อในคำพูดของหัวหน้าแซ่ฉือ

- (29) “你练气功後,真懂了不少道理。” (王朔)

“Nǐ liàn qìgōng hòu, zhēn dǒngle bùshǎo dàolǐ.”

“หลังจากที่ได้ฝึกกำลังภายในแล้ว เธอก็เข้าใจเหตุผลไม่น้อยเลย”

คำกริยาแสดงความรู้สึก xiāngxìn และ คำกริยาแสดงการรับรู้ dǒng ทำหน้าที่เป็นหน่วยภาคแสดงในประโยคได้โดยไม่ต้องปรากฏร่วมกับหน่วยที่มีลักษณะทางเวลาโดยเฉพาะคำกริยาแสดงความรู้สึกสามารถปรากฏร่วมกับคำ hěn เพื่อบอกระดับความรู้สึกโดยจะแสดงสภาพความรู้สึกที่เป็นอยู่ ไม่ได้แสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลง ตัวอย่าง (28) และ (29) ปรากฏร่วมกับคำ 'le1' แสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงที่ได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วง คือสภาพของ xiāngxìn และ dǒng ได้ดำเนินการให้เป็นจริง ซึ่งแสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงระหว่างสภาพเดิม ไม่เชื่อ และ ไม่รู้ กับสภาพใหม่ เชื่อ และ รู้

คำกริยาแสดงความรู้สึกปรากฏร่วมกับคำ 'le1' ในรูปแบบ “คำกริยา + le1 + ช่วงเวลา + (หน่วยกรรม)” จะแสดงให้เห็นว่าภายหลังที่การเปลี่ยนแปลงได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงแล้วสภาพนั้นยังคงอยู่เป็นเวลาช่วงหนึ่ง ส่วนคำกริยาแสดงการรับรู้ปรากฏ

ในรูปแบบนี้คำ ‘le’ แสดงว่าการเปลี่ยนแปลงได้ดำเนินการสำเร็จล่วงแล้ว คือสภาพของคำกริยาได้มีการดำเนินการให้เป็นจริง และช่วงเวลาคือภายหลังการเปลี่ยนแปลงได้ดำเนินการสำเร็จล่วงแล้วได้ผ่านมาเป็นเวลาช่วงหนึ่งนั่นเอง

(30) “我已經愁了好幾天!...” (老舍)

“Wǒ yǐjīng chóu le hǎojiǐ tiān! ...

“ฉันกังวลอยู่หลายวัน ...

(31) 两个人误会了一段时间。

Liǎnggè rén wùhuì le yíduàn shíjiān.

สองคนเข้าใจผิดกันอยู่ช่วงหนึ่ง

ตัวอย่าง (30) และ (31) คำ ‘le’ แสดงให้เห็นว่า การเปลี่ยนแปลงได้ดำเนินการสำเร็จล่วง คือคำกริยา chóu และ wùhuì ได้ดำเนินการให้เป็นจริง ซึ่งแสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงระหว่างสภาพเดิมกับสภาพใหม่ ตัวอย่าง (30) ช่วงเวลาแสดงให้เห็นว่าภายหลังที่การเปลี่ยนแปลงได้ดำเนินการสำเร็จล่วงแล้ว สภาพนั้นยังคงอยู่เป็นเวลาช่วงหนึ่ง คือ hǎojiǐ tiān ตัวอย่าง (31) ช่วงเวลาคือภายหลังการเปลี่ยนแปลงได้ดำเนินการสำเร็จล่วงแล้วได้ผ่านมาเป็นเวลา yíduàn shíjiān

3. คำกริยาที่มีลักษณะของการเปลี่ยนแปลง

คำกริยาที่มีความหมายของการเปลี่ยนแปลง คือคำกริยาที่เมื่อเริ่มต้นก็สิ้นสุดทันที มีลักษณะของการซ้อนกันระหว่างจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุด โดยจะแสดงการเปลี่ยนแปลงจากลักษณะหนึ่งไปสู่อีกลักษณะหนึ่งอย่างฉับพลัน ซึ่งก่อนหน้าของการเปลี่ยนแปลงนั้นอาจจะแสดงขั้นตอนไปสู่การเปลี่ยนแปลงนั้นๆหรือไม่ก็ได้ เช่น คำกริยาที่มีความหมายของการเปลี่ยนแปลงประเภท 變 biàn เปลี่ยนแปลง ประเภท 出 chū ก่อให้เกิด ประเภท 得到 dédào ได้รับ ประเภท 開始 kāishǐ เริ่มต้น ประเภท 死 sǐ ตาย เป็นคำกริยาที่ไม่สามารถควบคุมด้วยตนเองได้ การเข้าสู่สภาพของคำกริยาประเภทนี้ จะแสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงซึ่งภายหลังการเปลี่ยนแปลงนั้น

จะไม่มีสภาพดังกล่าวดำรงอยู่ต่อไป ประเภท 病 bīng ป่วย เป็นคำกริยาที่ไม่สามารถควบคุมด้วยตนเองได้ ภายหลังจากการเข้าสู่สภาพของคำกริยาประเภทนี้แล้วสภาพดังกล่าวจะดำรงอยู่ต่อไป เป็นต้น ทั้งนี้เมื่อคำกริยาประเภทนี้ปรากฏร่วมกับคำ ‘le’ แสดงให้เห็นว่า การเปลี่ยนแปลงได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงแล้ว หรือลักษณะสภาพของคำกริยามีการดำเนินการให้เป็นจริงแล้วนั่นเอง

คำกริยาประเภทนี้ปรากฏในรูปแบบ “คำกริยา + le + ขอบเขตของจำนวนการกระทำ” คำ ‘le’ แสดงว่าการเปลี่ยนแปลงได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วง ลักษณะสภาพของคำกริยาได้มีการดำเนินการให้เป็นจริง เช่น

(32) 到天亮的時候, 文城變成了死城。 (老舍)

Dào tiānliàngde shíhòu, wénchéng biànchéng le sǐchéng.

พอถึงเวลาฟ้าสว่าง เมืองที่มีอารยธรรมได้กลายเป็นเมืองที่ตายแล้ว

คำกริยาประเภท สǐ ปรากฏร่วมกับคำ ‘le’ ในรูปแบบ ‘ผู้เกี่ยวข้อง 涉事 shèshì + คำกริยา + le + ผู้ประสบ 當事 dāngshì’ เช่น

(33) 在她十歲的時候, 她死了母親, ... (老舍)

Zài tā shísuìde shíhòu, tā sǐ le mǔqīn, ...

ตอนเธออายุสิบปี แม่เธอเสียชีวิต ...

ตัวอย่าง (33) sǐ ปรากฏร่วมกับคำ ‘le’ แสดงว่า การเปลี่ยนแปลงนั้นได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงแล้ว คือ sǐ mǔqīn ได้ดำเนินการให้เป็นจริง

คำกริยาประเภทนี้ปรากฏร่วมกับคำ ‘le’ ในรูปแบบ “คำกริยา + le + ช่วงเวลา + (หน่วยกรรม)” แสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วง ช่วงเวลาจะแบ่งได้ดังนี้

1. ภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงดำเนินการสำเร็จลุล่วง สภาพของการเปลี่ยนแปลงยังคงอยู่เป็นระยะเวลาหนึ่ง ลักษณะเช่นนี้จะปรากฏกับคำกริยาที่ภายหลังเปลี่ยนแปลง

แปลงแล้วสภาพของคำกริยายังคงอยู่ต่อไปตามช่วงเวลา เช่น คำกริยาประเภท bīng
ป่วย เช่น

- (34) 妻在贛州病了兩個月，現在在這小船裡，... (馮至)

Qī zài Gànzhōu bìng^{le} liǎnggè yuè, xiànzài zài zhè xiǎo
chuánlǐ,...

ภรรยาป่วยอยู่ที่ก้านโจว 2 เดือน ตอนนี้อยู่ในเรือลำเล็ก ...

ตัวอย่าง (34) คำ ‘le’ แสดงว่าการเปลี่ยนแปลงได้ดำเนินการสำเร็จล่วง ภาย
หลังที่เข้าสู่สภาพของ bīng แล้ว สภาพดังกล่าวนั้นยังอยู่ต่อไปอีกเป็นเวลาสองเดือน

2. ช่วงเวลาแสดงให้เห็นว่า ได้ผ่านมานานเท่าไรภายหลังที่การเปลี่ยนแปลง
ได้ดำเนินการสำเร็จล่วง เช่น คำกริยาที่มีความหมายของการเปลี่ยนแปลงประเภท
sǐ ปรากฏร่วมกับคำ ‘le’ ในรูปแบบนี้³ แสดงว่าการเปลี่ยนแปลงได้ดำเนินการสำเร็จ
ล่วง ช่วงเวลาแสดงให้เห็นว่าได้ผ่านมานานเท่าไรภายหลังการเปลี่ยนแปลงได้ดำเนินการ
สำเร็จล่วงแล้ว เช่น

- (35) 他停頓了一會兒，又喝了半杯酒。 (老舍)

Tā tíngdùn^{le} yíhuìr, yòu hēle bànbēi jiǔ.

เขาหยุดไปสักพัก ก็ดื่มเหล้าอีกครั้งแล้ว

³ 馬慶株 Mǎ Qīngzhū (1981:86-90) ได้อธิบายว่าคำกริยาประเภท 死 sǐ ดาย
結束 jiéshù สิ้นสุด เป็นต้น ไม่สามารถปรากฏในรูปแบบ ‘คำกริยา + le + ช่วงเวลา’ นี้โดยลำพัง
ได้ เช่น *他死了三天 *tā sǐle sāntiān อย่างไรก็ตามเมื่อมีประโยคต่อท้ายโครงสร้างนี้หรือ
ปรากฏร่วมกับคำ ‘le2’ ในโครงสร้าง ‘คำกริยา + le1 + ช่วงเวลา + le2’ คำกริยาประเภทนี้จึงจะ
สามารถปรากฏในโครงสร้างนี้ได้ เช่น 剛死了一天就火化了 Gāng sǐle yìtiān jiù
huǒhuà le เพิ่งตายไปได้หนึ่งวันก็เผาแล้ว 已經死了三天了 Yǐjīng sǐle sāntiān le ดาย
มาสามวันแล้ว

คำกริยาประเภหานี้ปรากฏร่วมกับคำ‘le1’ในรูปแบบ “คำกริยา + le1 + ขอบ
เขตของจำนวนการเปลี่ยนแปลง” แสดงให้เห็นว่า การเปลี่ยนแปลงได้ดำเนินการสำเร็จ
ลุ่่วงในขอบเขตของจำนวนนั้นๆ เช่น

(36) 這盞燈滅了兩回。

Zhèizhǎn dēng mièle liǎnghuí.

ตะเกียงดวงนี้ดับสองหน

4. คำกริยาและหน่วยเสริมหลังกริยาแสดงผล

คำกริยาและหน่วยเสริมหลังกริยาแสดงผลเมื่อปรากฏร่วมกับคำ‘le1’จะแสดง
ลักษณะของการเปลี่ยนแปลงที่ได้ดำเนินการสำเร็จลุ่่วงคือหน่วยเสริมหลังกริยาแสดง
ผลได้ดำเนินการให้เป็นจริง เช่น

(37) 麗麗立刻笑紅了臉，拿出一條絲綢手絹矇住嘴擠出人
堆到廊上走。

(林徽因)

Lìlì lìkè xiàohóngle liǎn, náchū yìtiáo sīchóu shǒujuàn
méngzhù zuǐ jǐ chū rén duīdào lángshàng zǒu.

ลี่ลี่ยิ้มจนหน้าแดงทันที หยิบผ้าเช็ดหน้าผ้าแพรออกมาปิดปากและเดิน
เบียดคนออกไปจนถึงระเบียง

ตัวอย่าง (37) คำกริยาและหน่วยเสริมหลังกริยาแสดงผล xiàohóng ปรากฏ
ร่วมกับคำ‘le1’แสดงลักษณะของการเปลี่ยนแปลงที่ได้ดำเนินการสำเร็จลุ่่วงคือหน่วย
เสริมหลังกริยาแสดงผล 紅 hóng ได้ดำเนินการให้เป็นจริง

5. คำคุณศัพท์

คำคุณศัพท์เมื่อทำหน้าที่เป็นภาคแสดง สามารถปรากฏร่วมกับคำแสดงการณ์
ลักษณะ เช่น ‘le1, zhe’ เป็นต้น แต่ไม่ใช่คำคุณศัพท์ทุกคำที่สามารถปรากฏร่วมกับคำ
‘le1’หรือคำแสดงการณ์ลักษณะอื่นๆ ได้ อาทิ คำคุณศัพท์ที่ไม่ได้แสดงลักษณะ เช่น

คำคุณศัพท์ที่มีโครงสร้างซับซ้อน 複合形容詞 fùhé xíngróngcí เช่น 冰涼 bīngliáng เย็นเยือก 鮮紅 xiānhóng แดงสดใ ส 高高的 gāogāode ที่สูง สูง เป็นต้น และ คำคุณศัพท์ที่ไม่สามารถทำหน้าที่ภาคแสดง 非謂形容詞 fēiwèi xíngróngcí เช่น 正 zhèng ตรง ตรงค้ง 單 dān เดี่ยว เดี่ยว 大型 dàxíng ขนาดใหญ่ เป็นต้น ส่วน คำคุณศัพท์แสดงลักษณะ 性質形容詞 xìngzhì xíngróngcí เช่น 白 bái ขาว 禿 tū ล้วน โล้น 黑 hēi ดำ 壞 huài เลว 亂 luàn อยู่เหิง 熱 rè ร้อน เป็นต้น สามารถปรากฏร่วมกับคำ ‘le’ จากการศึกษาพบว่า คำคุณศัพท์แสดงลักษณะปรากฏร่วมกับคำ ‘le’ แสดงให้เห็นถึงการดำเนินการสำเร็จ ล่วงของการเปลี่ยนแปลง คือลักษณะของคำคุณศัพท์ได้ดำเนินการให้เป็นจริง

คำคุณศัพท์ปรากฏในรูปแบบ “คำคุณศัพท์ + le + คำนาม/ปริมาณ” คำ ‘le’ แสดงว่าการเปลี่ยนแปลงได้ดำเนินการสำเร็จล่วงแล้ว เช่น

- (38) 作了一輩子的買賣，白了鬍子而倒了事業，... (老舍)
 Zuòle yíbèizide mǎimài, báile húzi ér dǎole shìyè, ...

ทำการค้ามาตลอดชั่วชีวิต จนหนวดเคราขาวแถมกิจการก็ล้ม ...

- (39) ..., 左右手的食指與中指全黃了一半。 (老舍)
 ..., zuǒyòushǒude shízhǐ yǔ zhōngzhǐ quán huánge yíban.

นิ้วชี้และนิ้วกลางทั้งมือซ้ายและมือขวาเป็นสีเหลืองไปครึ่งหนึ่ง

ตัวอย่าง (38) และ (39) คำ ‘le’ แสดงว่า การเปลี่ยนแปลงได้ดำเนินการสำเร็จล่วง คือ คำคุณศัพท์ได้มีการดำเนินการให้เป็นจริง คือ báile húzi และ huánge yíban ตามลำดับ ได้ดำเนินการให้เป็นจริง

คำคุณศัพท์ปรากฏร่วมกับคำ ‘le’ ในรูปแบบ “คำคุณศัพท์ + le + ช่วงเวลา” แสดงว่าการเปลี่ยนแปลงได้ดำเนินการสำเร็จล่วง คือ สภาพของคำคุณศัพท์ได้ดำเนินการให้เป็นจริง และภายหลังการเข้าสู่สภาพของคำคุณศัพท์สภาพยังคงอยู่ต่อนานเท่าไร

- (40) ..., 倒在了床上，安靜了一會兒，睜開眼，... (王朔)

...,dǎozàile chuángshàng, ānjingle yí huìr, zhēngkai yǎn, ...

...ล้มลงบนเตียงนอน สงบนิ่งอยู่ครู่หนึ่ง ก็ลืมตา ...

ในตัวอย่างนี้ คำ‘le’แสดงว่า การเปลี่ยนแปลง‘ได้’ดำเนินการสำเร็จลุล่วง คือ คำคุณศัพท์มีการดำเนินการให้เป็นจริง และภายหลังสภาพนั้นยังคงอยู่ตามช่วงเวลาปรากฏ yíhuìr

6. คำ ‘le’ ปรากฏในโครงสร้างต่างๆ

คำ ‘le’ ปรากฏใน ประโยคแสดงลักษณะการคงอยู่ 存在句 cúnzàijù ซึ่งมียุรูปแบบ ‘สถานที่/ตำแหน่ง + คำกริยา + คำนาม’ แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ ประโยคที่แสดงว่า ณ ที่หนึ่งๆมีค่านามดำรงคงอยู่ และ ณ ที่หนึ่งๆ ค่านามนั้นได้ปรากฏขึ้นหรือหายไป ประโยคที่แสดงว่า ณ ที่หนึ่งๆ มีค่านามดำรงคงอยู่มักจะเติมคำแสดงการณลักษณะ 著 zhe ไว้ คือ ‘สถานที่/ตำแหน่ง + คำกริยา + zhe + คำนาม’ เพื่อช่วยแสดงลักษณะการคงอยู่ของค่านาม อย่างไรก็ตามในโครงสร้างนี้สามารถใช้คำ‘le’มาแทนที่ zhe ได้ แสดงให้เห็นว่าลักษณะพลวัตของคำกริยาได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงแล้วและเข้าสู่ลักษณะทรงสภาพของคำกริยาโดยที่ลักษณะทรงสภาพยังคงดำเนินต่อไปหรือลักษณะพลวัตของคำกริยาได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงโดยผลของการกระทำ คือหน่วยกรรมยังคงอยู่ในสถานที่หรือตำแหน่งนั้นๆ เช่น

(41) 外面站了一個人。

Wàimiàn zhànle yí gè rén .

ด้านนอกมีคนคนหนึ่งยืนอยู่

ตัวอย่าง (41) คำ‘le’แสดงให้เห็นว่าลักษณะพลวัตของ zhàn ‘ได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงและเข้าสู่ลักษณะทรงสภาพ โดยที่ลักษณะทรงสภาพยังคงดำเนินต่อไป อย่างไรก็ตามสามารถนำคำ zhe มาแทนที่คำ‘le’แต่จะแสดงลักษณะทรงสภาพของคำกริยาเท่านั้น

คำ‘le1’ปรากฏในประโยคแสดงลักษณะการคงอยู่ที่แสดงว่า ณ ที่หนึ่งๆ คำนามนั้นได้ปรากฏขึ้นหรือหายไป แสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงได้ดำเนินการสำเร็จ ล่วง ณ ที่นั้นๆ เช่น

- (42) 屋內滅了燈。天上很黑。 (老舍)

Wūnèi mièle dēng. Tiānshàng hěn hēi.

ในห้องไฟดับแล้ว ห้องฟ้ามืดมาก

ตัวอย่างนี้คำ‘le1’แสดงให้เห็นว่า การเปลี่ยนแปลงได้ดำเนินการสำเร็จล่วง คือ mièdēng ได้ดำเนินการให้เป็นจริง ณ ที่นั้นๆ

คำ‘le1’ปรากฏใน โครงสร้างภาคแสดง 2 หน่วยเชื่อมต่อกัน 連動句 liándòngjù ซึ่งมีรูปแบบ ‘ประธาน + ภาคแสดง 1 + ภาคแสดง 2’ ดังนี้

คำ‘le1’ปรากฏอยู่หลังหน่วยภาคแสดงตำแหน่งแรก คือ ‘ประธาน + ภาคแสดง1 + le1 + ภาคแสดง2’ แสดงให้เห็นว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นตามลำดับ คือ หน่วยภาคแสดงตำแหน่งแรกที่ปรากฏร่วมกับคำ‘le1’จะเกิดขึ้นก่อนหรือเสร็จสิ้นไปแล้ว ภาคแสดงตำแหน่งหลังจึงจะเกิดตามมา คำ‘le1’แสดงความหมายของการดำเนินการสำเร็จล่วงของหน่วยภาคแสดงตำแหน่งแรก เช่น

- (43) 我們聽了這個消息都很高興。

Wǒmen tīngle zhègè xiāoxi dōu hěn gāoxìng.

พวกเราฟังข่าวนี้แล้วดีใจกันมาก

ตัวอย่าง (43) คำ‘le1’ปรากฏหลังคำกริยา tīng ในภาคแสดงตำแหน่งแรก แสดงให้เห็นว่ากริยาได้ดำเนินการสำเร็จล่วงแล้ว จึงได้เกิดเหตุการณ์ต่อมาคือภาคแสดงตำแหน่งหลังคือ dōu hěn gāoxìng

โครงสร้างภาคแสดง 2 หน่วยเชื่อมต่อกันที่มีหน่วยภาคแสดงตำแหน่งแรกแสดงรูปแบบหรือวิธีที่หน่วยภาคแสดงหลังจะดำเนินการหรือหน่วยภาคแสดงตำแหน่งหลังเป็นจุดมุ่งหมายที่ภาคแสดงตำแหน่งแรกต้องการดำเนินการ คำ‘le1’จะปรากฏอยู่

หลังหน่วยภาคแสดงตำแหน่งหลัง คือ ‘ประธาน + ภาคแสดง 1 + ภาคแสดง 2 + lei’ โดยแสดงให้เห็นการดำเนินการสำเร็จลุล่วงของหน่วยภาคแสดงตำแหน่งหลัง เช่น

- (44) 栖晚上就騎車去了沈可為家。 (方方)

Xī wǎnshàng jiù qí chē qùle Shěn Kěwéi jiā.

ตอนเย็นซี้ก็ขี่รถไปบ้านเงิน เชอเหว้ย

ตัวอย่าง (44) ภาคแสดงตำแหน่งแรก qí chē แสดงวิธีที่หน่วยภาคแสดงหลัง qùle Shěn Kěwéi jiā จะดำเนินการ คำ‘lei’ปรากฏอยู่หลังคำกริยาของภาคแสดงตำแหน่งหลัง qù แสดงให้เห็นว่า qù ได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงแล้ว

คำ‘lei’ปรากฏใน โครงสร้างแบบส่งต่อความสัมพันธ์ 兼語句 jiānyǔ jùn ปรกติจะปรากฏอยู่หลังหน่วยภาคแสดงตำแหน่งหลัง คือ ‘ประธาน + ภาคแสดง 1 + หน่วยนาม⁴ + ภาคแสดง 2 + lei’ และแสดงความหมายของการดำเนินการสำเร็จลุล่วงของหน่วยภาคแสดงตำแหน่งหลัง เช่น

- (45) ... , 她便派許立宇跑了一趟。 (王朔)

... , tā biàn pài Xǔ Lìyǔ pǎole yítàng.

... เธอจึงส่งสวี่ ลี๋ยหวิ่วไปรอบหนึ่ง

ตัวอย่าง (45) ภาคแสดงแรกคือ pài Xǔ Lìyǔ และภาคแสดงหลัง คือ pǎole yítàng คำ‘lei’ปรากฏอยู่หลังหน่วยภาคแสดงตำแหน่งหลังคือ pǎo แสดงให้เห็นว่า pǎo ได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงแล้ว

⁴ หน่วยนามในโครงสร้างแบบส่งต่อความสัมพันธ์ ‘ประธาน + ภาคแสดง 1 + หน่วยนาม + ภาคแสดง 2’ จะเป็นหน่วยกรรมของภาคแสดง 1 และเป็นประธานของภาคแสดง 2

1.2 ลักษณะและความหมายทางไวยากรณ์ของคำ ‘le2’

คำ ‘le2’ แสดงการปรากฏของสภาพหรือเหตุการณ์ใหม่ซึ่งอาจมุ่งเน้นลักษณะของสภาพหรือเหตุการณ์ใหม่ หรืออาจมุ่งเน้นลักษณะของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นก็ได้ ในแง่การรายงานสภาพหรือเหตุการณ์ใหม่ อาจจะได้ดูตรงสภาพหรือเหตุการณ์ใหม่นั้น แต่เป็นสภาพหรือเหตุการณ์ในมุมมองของผู้พูดหรือผู้ฟังก็ได้ เช่น 下雨了 xià yǔ le ฝนตกแล้ว แสดงการเกิดเหตุการณ์ใหม่ซึ่งมีลักษณะของการเปลี่ยนแปลงจากที่ยังไม่ตกหรือฝนไม่ตกมานานแล้วเป็นฝนตก ในแง่ของการรายงานการเกิดเหตุการณ์ใหม่สำหรับผู้ประสบเหตุการณ์หรือผู้ฟังอาจจะเป็นเหตุการณ์ซึ่งเกิดขึ้นใหม่จริงๆ เช่น ใน ขณะที่กำลังเดินอยู่ๆ ฝนก็ตกลงมา ผู้ประสบเหตุการณ์หรือผู้พูดอาจจะเป็นผู้พาดพิงถึงสภาพใหม่ที่เกิดขึ้นทันที หรืออาจจะเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนหน้านี้นี้คือ ฝนตกเกิดขึ้นมาก่อนหน้านี้แล้ว แต่ว่าผู้ประสบเหตุการณ์หรือผู้ฟังไม่ทราบมาก่อนก็ได้ สภาพหรือเหตุการณ์ใหม่ที่คำ ‘le2’ แสดงอาจเป็นเหตุการณ์หรือสภาพใหม่ที่เกิดขึ้นในอดีต ปัจจุบัน หรืออนาคตก็ได้ คำ ‘le2’ ที่ปรากฏในประโยคแสดงเรื่องราวในอดีตแสดงว่าได้เกิดสภาพหรือเหตุการณ์ใหม่ขึ้นในอดีต และเมื่อปรากฏในประโยคแสดงเรื่องราวในอนาคตจะแสดงว่าจะเกิดสภาพหรือเหตุการณ์ใหม่ขึ้นในอนาคต เช่น

- (46) 春秋戰國時期, 黃金已是社會經濟生活中的重要貨幣之一了, 與早期的銅鑄幣並行使用。 (陰法魯; 許樹安)

Chūnqiū Zhànguó shíqī, huángjīn yǐ shì shèhuì jīngjì shēnghuózhōngde zhòngyào huòbì zhīyī le, yǔ zǎoqīde tóngzhùbì bìng xíng shǐyòng.

ในสมัยขุนจิ๋วจั้นกั๋ว ทองได้เป็นหนึ่งในระบบเงินตราที่สำคัญทางเศรษฐกิจของสังคมแล้ว มีการใช้พร้อมกันไปกับเหรียญกษาปณ์ทองแดงสำริดที่ใช้มาในสมัยก่อนหน้านี้นี้

(47) 明年這個時候,自己也許在紐約了,... (小楂)

Míngnián zhèigè shíhou, zìjǐ yěxǔ zài Niǔyuē le...

ปีหน้าเวลานี้ ตัวเองอาจจะอยู่ที่นิวยอร์กแล้ว...

ตัวอย่าง(46)คำ‘le2’แสดงให้เห็นว่า ในอดีตสมัยชนชั้นกั้วได้เกิดเหตุการณ์ใหม่ขึ้น คือ huángjīn yǐ shì shèhuì jīngjì shēng huózhōngde zhòng yào huòbì zhīyī การเกิดของเหตุการณ์ใหม่ ทำให้เห็นการเปลี่ยนแปลงหรือความแตกต่างระหว่างสภาพก่อนและหลังเกิดเหตุการณ์ คือ ก่อนหน้านั้นทองยังไม่ได้เป็นหนึ่งในระบบเงินตราที่สำคัญทางเศรษฐกิจของสังคม แต่มาในสมัยชนชั้นกั้วนี้ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของระบบเงินตราแล้ว ตัวอย่าง (47) คำ‘le2’แสดงให้เห็นว่าในอนาคตคือปีหน้า เวลานี้เหตุการณ์ใหม่ zìjǐ yěxǔ zài Niǔyuē le จะเกิดขึ้น

คำ‘le2’ที่ปรากฏในประโยคที่มีคำแสดงเวลาปัจจุบัน หรือไม่ปรากฏคำแสดงเวลาแต่จะใช้เวลาที่กล่าวถึงหรือรายงานถึงเป็นเวลาอ้างอิงแสดงว่าสภาพหรือเหตุการณ์ใหม่ได้เกิดขึ้นแล้วหรือถึงเวลาที่จะเกิดขึ้นแล้ว สำหรับคำ‘le2’ที่แสดงว่าสภาพหรือเหตุการณ์ใหม่ได้เกิดขึ้นแล้ว ในแง่ของการรายงานการเกิดเหตุการณ์ใหม่สำหรับผู้ประสบเหตุการณ์หรือผู้ฟังนั้นอาจจะสิ้นเหตุการณ์ซึ่งเกิดขึ้นใหม่จริงๆ เช่น ในขณะที่เดินอยู่ฝนก็ตกลงมาทันที เราสามารถพูดได้ดังตัวอย่าง (48)

(48) “下雨了! 快走吧!”

“Xià yǔ le! Kuài zǒu ba!”

“ฝนตกแล้ว รีบเดินเร็ว”

หรืออาจเป็นสภาพหรือเหตุการณ์ซึ่งเกิดขึ้นมานานแต่สำหรับผู้ประสบเหตุการณ์หรือผู้ฟังไม่ทราบมาก่อน ต่อมาภายหลังได้เห็นสภาพหรือเหตุการณ์นั้นๆ ผู้พูดจึงเล่าในลักษณะของสภาพหรือเหตุการณ์ใหม่สำหรับผู้ฟัง เช่น ตัวอย่าง (49) คำ‘le2’แสดงว่า สภาพใหม่ของการเป็นพ่อได้เกิดขึ้นแล้ว ในแง่ของการรายงานสำหรับผู้พูดอาจจะ

ไม่ใช่สภาพใหม่ แต่คิดว่าคู่สนทนาไม่ทราบสภาพใหม่นี้ ดังนั้นจึงรายงานสภาพใหม่ให้ผู้ฟังทราบ

- (49) “真沒想到三年未見, 你就變成這樣子了! 第一次見面時, 覺得你還可以呀!” 我說: “我當爸爸了。” (梁曉聲)

“Zhēn méi xiàngdào sānnián wèijiàn, nǐ jiù biànchéng zhèyàngzi le! Dì yí cì jiànmiàn shí, juéde nǐ hái kěyǐ ya!” Wǒ shuō : “Wǒ dāng bàba le.”

“คิดไม่ถึงจริงๆว่าไม่เจอกันสามปี เธอจะเปลี่ยนเป็นแบบนี้ไปแล้ว ตอนเจอกันแรกก็รู้สึกว่าเธอยังดีอยู่นะ” ผมตอบว่า “ผมเป็นพ่อคนแล้ว”

สำหรับคำ ‘le2’ แสดงให้เห็นว่า สภาพหรือเหตุการณ์ใหม่ถึงเวลาที่จะเกิดขึ้นแล้ว ในแง่ของการรายงานเป็นการรายงานสภาพหรือเหตุการณ์ใหม่เพื่อให้ผู้ฟังทราบ เช่น ตัวอย่าง (50) wǒ huí jiā le ยังไม่ได้เกิดขึ้น คำ ‘le2’ แสดงว่าเหตุการณ์ใหม่ถึงเวลาที่จะเกิดขึ้น ในแง่ของการรายงานเป็นการรายงานเหตุการณ์ใหม่ที่จะเกิดขึ้นให้กับผู้ฟัง

- (50) “馬威, 我回家了! 你們也別太晚了!” (老舍)

“Mǎ Wēi, wǒ huí jiā le! Nǐmen yě bié tài wǎn le!”

“หม่าเวย์ ฉันจะกลับบ้านแล้วนะ พวกเธอก็อย่าดึกเกินไปล่ะ”

คำ ‘le2’ ปรากฏกับหน่วยภาคแสดงและรูปแบบประโยคต่างๆ ได้ ดังนี้

คำ ‘le2’ ปรากฏในรูปแบบ ‘คำนามหรือนามวลี/จำนวนและลักษณนาม + le2’ แสดงว่าสภาพใหม่ได้ปรากฏขึ้นหรือได้กลายเป็นสภาพใหม่แล้ว คำนามหรือนามวลีที่สามารถปรากฏในโครงสร้างนี้ ได้แก่ เวลา ฤดูกาล จำนวนและลักษณนาม เป็นต้น ซึ่งคำนามกลุ่มนี้จะมีสมาชิกที่สามารถแสดงความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงตามลำดับส่วนคำนามที่ไม่มีลักษณะของการเปลี่ยนแปลง ก็ไม่สามารถปรากฏในรูปแบบนี้ได้

เช่น * 椅子了 yǐzi le *เก้าอี้แล้ว คำนาม เก้าอี้ ไม่มีความสัมพันธ์ในลักษณะดังกล่าวจึงไม่สามารถปรากฏในโครงสร้างนี้ได้

(51) 秋天了, 她已經在衣服裡邊加了一件秋衫, ... (張煒)

Qiūtiān le, tā yǐjīng zài yīfúlibiān jiāle yíjiàn qiūshān, ...

ฤดูใบไม้ร่วงแล้ว เขาได้เพิ่มเสื้อชั้นในเข้าไปในเสื้อแล้ว ...

ตัวอย่าง (51) คำ 'le2' แสดงให้เห็นว่า การปรากฏของสภาพใหม่คือฤดูใบไม้ร่วงได้มาถึงแล้ว

คำ 'le2' เมื่อปรากฏในรูปแบบ 'ประธาน + ภาคแสดง + คำนาม + le2' โดยมีหน่วยภาคแสดงแตกต่างกันจะแสดงความหมายดังนี้ ในประโยคที่มีหน่วยภาคแสดงเป็นคำกริยาแสดงความสัมพันธ์ คำกริยาแสดงความรู้สึกนึกคิด คำกริยาที่มีลักษณะของการเปลี่ยนแปลง คำกริยาและหน่วยเสริมหลังกริยาแสดงผลในรูปแบบนี้จะแสดงว่าสภาพใหม่ได้ปรากฏขึ้นแล้ว หรือได้กลายเป็นสภาพใหม่แล้ว เช่น

(52) 她是個好學生。 (老舍)

Tā shì gè hǎo xuésheng.

เขาเป็นนักเรียนที่ดี

(53) 李小龍已經是中學生了。 (汪曾祺)

Lǐ Xiǎolóng yǐjīng shì zhōngxuésheng le.

หลี่เสี่ยวหลง ได้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมแล้ว

ทั้งสองตัวอย่างมีหน่วยภาคแสดงเป็นคำกริยาแสดงความสัมพันธ์ ตัวอย่าง

(52) Tā shì gè hǎo xuésheng แสดงถึงสภาพที่เป็นอยู่ไม่ได้แสดงให้เห็นสภาพ

ใหม่ ตัวอย่าง (53) Lǐ Xiǎolóng yǐjīng shì zhōngxué sheng le คำ 'le2' แสดงให้เห็นว่าสภาพใหม่ในการเป็นนักเรียนได้เกิดขึ้นแล้ว

(54) 我早看透你了。 (王朔)

Wǒ zǎo kàntòu nǐ le.

ฉันอ่านความคิดของเธอออกนานแล้ว

ตัวอย่าง (54) มีหน่วยภาคแสดงเป็นคำกริยาและหน่วยเสริมหลังกริยา แสดงผลคำ‘le2’แสดงเหตุการณ์ใหม่ คือ Wǒ zǎo kàntòu nǐ ได้ปรากฏขึ้นแล้ว

อย่างไรก็ตามผู้วิจัยเห็นว่า ในรูปแบบข้างต้นมีการละคำ‘le1’ไปคือ ‘ประธาน + ภาคแสดง + (le1) + คำนาม + le2’ เพราะคำ‘le1’แสดงให้เห็นว่า การเปลี่ยนแปลง ได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วง และคำ‘le2’แสดงให้เห็นว่าสภาพหรือเหตุการณ์ใหม่ได้เกิดขึ้น ซึ่งสภาพหรือเหตุการณ์ใหม่สามารถแสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงได้เกิดขึ้นด้วย จึงสามารถละคำ‘le1’โดยความหมายไม่เปลี่ยน เช่น ‘คำกริยาและหน่วยเสริมหลังกริยา แสดงผล + หน่วยกรรม + le2’ มีการละคำ‘le1’ที่อยู่หลังหน่วยเสริมหลังกริยา แสดงผล คือ ‘คำกริยาและหน่วยเสริมหลังกริยาแสดงผล + (le1) + หน่วยกรรม + le2’ เช่น

(55) 我妹妹弄髒(了)衣服了。

Wǒ mèimei nòngzāng (le) yīfu le.

น้องสาวฉันทำเสื้อสกปรกแล้ว

คำ‘le2’ปรากฏในประโยคที่มีหน่วยภาคแสดงเป็นคำกริยาแสดงการกระทำ หรือพฤติกรรมในรูปแบบนี้ แสดงให้เห็นว่าเหตุการณ์ใหม่ได้เกิดขึ้น ซึ่งเหตุการณ์ใหม่อาจจะมีลักษณะของการเปลี่ยนแปลง การเริ่มต้น หรือลักษณะของการดำเนินการสำเร็จลุล่วง เช่น 孩子吃飯了 háizi chī fàn le เด็กกินข้าวแล้ว คำ‘le2’แสดงให้เห็นว่าเหตุการณ์ใหม่ได้ปรากฏขึ้นแล้ว ซึ่งสามารถสื่อได้ 3 ความหมาย คือ

1. เหตุการณ์ใหม่ในลักษณะของการเปลี่ยนแปลง คือ แต่เดิมเด็กไม่กิน หรือ ไม่ยอมกิน แต่ตอนนี้เด็กยอมกินแล้ว
2. ในลักษณะของการเริ่มต้นของเหตุการณ์ คือ เริ่มกินแล้ว
3. ในลักษณะของการดำเนินการสำเร็จลุล่วง เสมือนว่ามีการละคำ‘le1’ไป คือ 孩子吃 (了₁)飯了₂ háizi chī (le) fàn le เด็กกินข้าวแล้ว ซึ่งการละคำ

‘le1’ทำให้เกิดความหมายคลุมเครือ ดังนั้นถ้าไม่ต้องการให้เกิดความหมายคลุมเครือ ควรเติมคำ‘le1’ลงไปในประโยคเป็น 孩子吃了1飯了2 háizi chīle fàn le

(56) “你說話了,” 我驚喜地說, “鬧了半天你不是沒嘴葫蘆, 我本來都開始習慣和一個吧巴在一起了。” (王朔)

“Nǐ shuōhuà le,” wǒ jīngxǐde shuō, “nàole bàntiān nǐ búshì méi zuǐ húlú, wǒ běnlái dōu kāishǐ xíguàn hé yīgè bābā zài yìqǐ le.”

“เธอพูดแล้ว” ฉันพูดอย่างตื่นเต้นและดีใจ “ก่อนจะอยู่ดั่งนาน เธอไม่ได้เป็นต้นน้ำเต้าไว้ปาก จริงๆ แล้วฉันเริ่มคุ้นเคยที่จะอยู่กับคนใบ้แล้ว”

คำ‘le2’แสดงว่าเหตุการณ์ใหม่ Nǐ shuōhuà le ได้เกิดขึ้นแล้ว ซึ่งแสดงเหตุการณ์ในลักษณะของการเปลี่ยนแปลงและการดำเนินการสำเร็จลุล่วง คือ ก่อนหน้านี้ไม่ยอมพูดแต่ตอนนี้ยอมพูดแล้ว

คำ‘le2’ปรากฏในโครงสร้างภาคแสดง 2 หน่วยเชื่อมต่อกัน ‘ประธาน + ภาคแสดง 1 + ภาคแสดง 2 + le2’ แสดงว่าเหตุการณ์ใหม่ได้ปรากฏขึ้นแล้ว เช่น

(57) 我敲了敲她家的門, 有人來開門了! (王小波)

Wǒ qiāoleqiāo tā jiāde mén, yǒurén lái kāi mén le!

ฉันเคาะประตูบ้านเธออยู่ครู่หนึ่ง มีคนมาเปิดประตูแล้ว

(58) 他上臺唱歌了。

Tā shàng tái chàng gē le.

เขาขึ้นเวทีร้องเพลงแล้ว

ตัวอย่าง (57) คำ‘le2’แสดงเหตุการณ์ใหม่ yǒurén lái kāi mén นอกจากนี้ยังมีลักษณะของการเปลี่ยนแปลง คือ จากเดิมไม่มีใครมาเปิดประตูเปลี่ยนเป็นมีคนมาเปิดประตูแล้ว ตัวอย่าง (58) คำ‘le2’แสดงเหตุการณ์ใหม่ Tā shàng tái chàng gē ซึ่งสามารถสื่อได้ 3 ความหมาย ได้แก่ เหตุการณ์ใหม่ในลักษณะ

ของการเปลี่ยนแปลง คือ จากเดิมไม่ขึ้นเวทีร้องเพลง แต่ตอนนี้ขอมขึ้นร้องเพลงแล้ว ในลักษณะของการเริ่มต้นของเหตุการณ์ คือ เริ่มขึ้นไปร้องเพลงแล้ว และในลักษณะของการดำเนินการสำเร็จลุล่วง

คำ‘le2’ในโครงสร้างแบบส่งต่อความสัมพันธ์ ‘ประธาน + ภาคแสดง 1 + หน่วยนาม + ภาคแสดง 2 + le2’ แสดงให้เห็นว่าเหตุการณ์ใหม่ได้เกิดขึ้นแล้ว เช่น

(59) 領隊派他們去南方了。

Lǐngduì pài tāmen qù nánfāng le .

ผู้นำขบวนส่งพวกเขาไปทางใต้แล้ว

ตัวอย่าง (59) คำ‘le2’แสดงว่าเหตุการณ์ใหม่ คือ Lǐngduì pài tāmen qù nánfāng ได้เกิดขึ้นแล้ว

คำ‘le2’ปรากฏในประโยคคำสั่งหรือชักชวน‘คำกริยา + คำนาม/นามวลี + le2’ แสดงว่าเหตุการณ์หรือสภาพใหม่นั้นถึงเวลาที่จะกระทำแล้ว ในแง่ของการรายงานยังเป็นการรายงานเหตุการณ์ใหม่สำหรับผู้ฟังอีกด้วย เช่น

(60) “包餃子包餃子了。”丁小魯端著餡盆往堂屋裡走,... (王朔)

“Bāo jiǎozi bāo jiǎozi le.” Dīng Xiǎolǔ duānzhe xiànpén wǎng táng wūlǐ zǒu,...

“ห่อเกี๊ยวได้แล้ว ห่อเกี๊ยวได้แล้ว” ดิงเสี่ยวหลู่ยกถาดใส่เกี๊ยวเข้ามาห้องโถงใหญ่...

ตัวอย่าง (60) คำ‘le2’ แสดงให้ผู้ฟังทราบถึงเหตุการณ์ใหม่ว่า ถึงเวลาจะกระทำกิจกรรม bāo jiǎozi แล้ว

คำ‘le2’ ปรากฏในรูปแบบ ‘快 + หน่วยภาคแสดง + le2’ แสดงว่าสภาพหรือเหตุการณ์ใหม่จะเกิดขึ้นในอนาคต เช่น

(61) 快五點了。天上遠遠的還有幾顆星星。 (陸星兒)

Kuài wǔdiǎn le. Tiānshàng yuǎnyuǎnde hái yǒu jǐkē xīng xīng.

ใกล้ตีห้าแล้ว ลิบๆ บนฟ้ายังมีดวงดาวอยู่สองสามดวง

ตัวอย่าง (61) คำวิเศษณ์ kuài ปรากฏร่วมคำ‘le2’แสดงให้เห็นว่าสภาพใหม่ คือ เวลา wǔdiǎn ใกล้จะถึงแล้ว

คำ‘le2’เมื่อปรากฏในรูปแบบ ‘คำกริยาช่วย + หน่วยภาคแสดง + หน่วยกรรม + le2’ แสดงการปรากฏของสภาพหรือเหตุการณ์ใหม่ในแง่ของความจำเป็น ความเป็นไปได้ หรือควรจะเป็นตามความเห็นของผู้พูดหรือผู้รายงาน เช่น

(62) “...她向我走來了, 我得掛電話了。” (王朔)

“...tā xiàng wǒ zǒulái le, wǒ děi guà diànhuà le.”

“...เขาเดินมาหาฉันแล้ว ฉันต้องวางหูแล้ว”

ตัวอย่างนี้คำ‘le2’แสดงการปรากฏของเหตุการณ์ใหม่ ในแง่ของความจำเป็นของผู้พูดว่า ถึงเวลาต้องวางหูแล้ว

คำ‘le2’เมื่อปรากฏในรูปปฏิเสธ แสดงให้เห็นการเกิดเหตุการณ์ใหม่ในลักษณะของการเปลี่ยนแปลงในทางตรงกันข้ามกับเดิม เช่น

(63) 不知道究竟為什麼, 他不當飼養員了。 (汪曾祺)

Bùzhīdao jiùjìng wèishénme, tā búdāng sìyǎngyuán le.

ไม่รู้ว่าทำไม เขาไม่เป็นพนักงานเลี้ยงสัตว์แล้ว

ตัวอย่าง (63) คำ‘le2’แสดงให้เห็นการปรากฏของสภาพใหม่ คือ tā búdāng sì yǎngyuán ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงในทางตรงข้าม

1.3 ลักษณะและความหมายทางไวยากรณ์ของคำ‘le’ที่ปรากฏทั้งท้าย

ประโยคและหลังหน่วยภาคแสดง

1. คำ‘le’ เมื่อปรากฏทั้งท้ายประโยคและหลังคำกริยาที่แสดงการกระทำ

เมื่อแสดงให้เห็นการปรากฏของสภาพหรือเหตุการณ์ใหม่ว่า หน่วยภาคแสดงได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วง คำ‘le’นั้นจะเป็นคำ ‘le1+2’ เช่น

- (64) “我不餓，給孩子吃吧。”我把饅饅向孩子伸過去。“她剛吃了。”她說，... (張賢亮)

“Wǒ bú è, gěi hái zi chī ba.” Wǒ bǎ mòmó xiàng hái zi shēnguóqu. “Tā gāng chī le.” tā shuō, ...

“ผมไม่หิว ให้ลูกกินเถอะ” ผมเอาหมั่นโถยยื่นไปให้ลูก “เขากินไปแล้วเมื่อตะกี้นี้” เธอพูด ...

ตัวอย่าง (64) Tā gāng chī le มีการละหน่วยกรรมไว้ คำ ‘le’ ประกอบด้วยคำ ‘le1’ และคำ ‘le2’ คำ ‘le2’ แสดงให้เห็นการปรากฏของเหตุการณ์ใหม่่ว่า chī ได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงซึ่งแสดงโดยคำ ‘le1’

เมื่อเหตุการณ์แสดงลักษณะของเหตุการณ์ที่กำลังจะเกิดขึ้นใหม่ หรือเริ่มขึ้น คำ ‘le’ ดังกล่าวจะเป็นคำ ‘le2’ ซึ่งแสดงการปรากฏของเหตุการณ์ใหม่ที่ได้เริ่มต้น หรือจะเริ่มต้นขึ้นในอนาคต

- (65) “你不想喝?” “想喝。可有演出，不敢喝。” “那我喝了。” 我開始一杯接一杯地喝酒，... (王朔)

“Nǐ bùxiǎng hē?” “Xiǎng hē. Kě yǒu yǎnchū, bù gǎn hē.” “Nà wǒ hē le.” Wǒ kāishǐ yībēi jiē yībēide hē jiù, ...

“เธอไม่อยากดื่มเหรอ” “อยากดื่ม แต่ต้องออกไปแสดง ไม่กล้าดื่ม”

“งั้น ฉันดื่มละนะ” ฉันเริ่มดื่มเหล้าแก้วแล้วแก้วเล่า ...

ตัวอย่าง (65) Nà wǒ hē le ยังไม่ได้เกิดขึ้นในขณะที่กล่าวถึง แต่เกิดขึ้นภายหลังจากที่กล่าว คำ ‘le’ จัดเป็นคำ ‘le2’ แสดงให้เห็นว่าเหตุการณ์ คือ wǒ hē กำลังจะเกิดขึ้น

2. คำ ‘le’ เมื่อปรากฏทั้งท้ายประโยคและหลังคำกริยาแสดงความรู้สึกนึกคิด คำกริยาที่มีลักษณะของการเปลี่ยนแปลง คำคุณศัพท์ และคำกริยาและหน่วยเสริมหลังกริยาแสดงผล

คำ 'le' ในกรณีนี้เป็นได้ทั้งคำ 'le1' ที่แสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงที่ได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วง และคำ 'le2' ที่แสดงให้เห็นสภาพใหม่ที่มีลักษณะของการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากคำ 'le' ทั้งสองแสดงความหมายของการเปลี่ยนแปลง ยิ่งไปกว่านั้นตัวอย่างที่พบจะมีลักษณะของการปรากฏของสภาพใหม่ ดังนั้นในงานวิจัยฉบับนี้ จัดให้คำ 'le' นี้เป็นคำ 'le2' ซึ่งแสดงให้เห็นการปรากฏของสภาพใหม่ที่เกิดขึ้น

(66) “教育” 是有用的, 我相信了。 (老舍)

“Jiàoyù” shì yǒuyòng de, wǒ xiāngxìn le.

“การศึกษา” เป็นสิ่งที่มีประโยชน์ ฉันเชื่อแล้ว

ตัวอย่าง (66) คำ 'le2' แสดงให้เห็นสภาพใหม่ซึ่งมีความแตกต่างระหว่างสภาพก่อนหน้าและภายหลัง คือ จากที่ไม่เชื่อ เปลี่ยนเป็นเชื่อ

คำกริยาที่มีลักษณะของการเปลี่ยนแปลง เช่น 病 bìng ป่วย 脹 zhàng บวม 死 sǐ ตาย เป็นต้น โดยปกติจะไม่สามารถทำหน้าที่เป็นหน่วยภาคแสดงตามลำพังในประโยค เช่น *母親死 *mǔqīn sǐ ต้องมีหน่วยที่มีลักษณะทางเวลาปรากฏร่วมด้วย เช่น 母親死了 mǔqīn sǐ le แม่ตายแล้ว

คำคุณศัพท์ปรากฏร่วมกับคำ 'le2' ในลักษณะเช่นนี้จะแสดงให้เห็นสภาพใหม่ที่เกิดขึ้นของคำคุณศัพท์ ซึ่งสภาพที่เกิดขึ้นทำให้เห็นการเปลี่ยนแปลงจากสภาพเดิมมาเป็นสภาพใหม่ เช่น

(67) “...當初, 我的臉也不這麼黃, 腰也不這麼粗, ...現在, 我的臉黃了, 腰粗了。...” (老舍)

“...dāngchū, wǒde liǎn yě bú zhème huáng, yāo yě bú zhème cū, ... xiànzài, wǒde liǎn huáng le, yāo cū le ...”

“ในตอนเริ่มแรก หน้าของฉันไม่เหลืองอย่างนี้ เวกก็ไม่ใหญ่ขนาดนี้...”

ตอนนี้หน้าของฉันเหลืองแล้ว เวกก็ใหญ่แล้ว...”

ตัวอย่าง (67) คำ ‘le2’ จะแสดงให้เห็นสภาพใหม่ที่เกิดขึ้นของคำคุณศัพท์ ซึ่งสภาพที่เกิดขึ้นทำให้เห็นการเปลี่ยนแปลงจากสภาพเดิมมาเป็นสภาพใหม่ คือ จากหน้าไม่เหลืองเปลี่ยนเป็นเหลือง และจากที่เฒ่าไม่ใหญ่เปลี่ยนเป็นใหญ่ ตามลำดับ

ในรูปแบบ ‘太 tài/最 zuì + คำคุณศัพท์ + le2’ คำ ‘le2’ แสดงให้เห็นสภาพใหม่ซึ่งมีทั้งที่เป็นสภาพใหม่ที่เกิดขึ้นจริง หรืออาจจะเป็นสภาพใหม่ตามความคิดเห็นของผู้พูด เพราะมาตรฐานของระดับก็ขึ้นอยู่กับผู้พูด เช่น มีรองเท้าคู่หนึ่ง ขนาดของรองเท้าอาจจะใหญ่ไปสำหรับบางคนก็พูดได้ว่า “太大了!” tài dà le ใหญ่เกินไป แต่สำหรับบางคนอาจจะเล็กไปก็พูดได้ว่า “太小了!” tài xiǎo le เล็กเกินไป หรือเมื่อมีคนปฏิบัติต่อเราอย่างดี เราก็คงพูดว่า “你對我太好了” nǐ duì wǒ tài hǎo le เธอดีกับฉันจังเลย แต่ถ้าเราโดนบางคนหลอกทิ้งๆ ที่ดีกับเขา เราก็คงพูดได้ว่า “我對他太好了” wǒ duì tā tài hǎo le ฉันดีกับเขาเกินไป เป็นต้น ดังนั้นการใช้โครงสร้างนี้สามารถแสดงความหมายได้ทั้งในด้านการชื่นชมหรือวิจารณ์ ในลักษณะของการเกินขอบเขตก็ได้ ขึ้นอยู่กับผู้พูดหรือผู้รายงาน อาจจะกล่าวได้ว่า ทั้งหมดล้วนเป็นการรับรู้ใหม่ๆ ของผู้พูดภายใต้เงื่อนไขที่แน่นอนบางอย่าง

1.4 ลักษณะและความหมายทางไวยากรณ์เมื่อคำ ‘le1’ และ ‘le2’ ปรากฏร่วมกันในประโยค

คำ ‘le1’ และ ‘le2’ ปรากฏร่วมกันในรูปแบบ ‘คำกริยา + le1 + หน่วยนาม + le2’ แสดงเหตุการณ์ใหม่ว่า ในขณะที่พูดถึงนั้น หน่วยภาคแสดงได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงแล้ว เช่น

(68) 孩子吃了₁ 飯了₂ 。

Háizi chīle fàn le.

เด็กกินข้าวเรียบร้อยแล้ว

ตัวอย่าง (68) แสดงเหตุการณ์ใหม่ว่า ในขณะที่พูดถึงนั้น chī fàn ได้

ดำเนินการสำเร็จลุล่วง

คำ 'le1' และ 'le2' ปรากฏร่วมกันในรูปแบบ 'คำกริยา + le1 + ขอบเขตของหน่วย + หน่วยนาม + le2' แสดงให้เห็นเหตุการณ์ใหม่ว่า การกระทำหรือพฤติกรรมได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงหรือได้ดำเนินการมาจนถึงขอบเขตของหน่วยกรรมนั้นๆ ซึ่งเป็น *ขอบเขตใหม่* 新階段 xīn jiēduàn เมื่อถึงจุดที่กำลังพูดอยู่ เช่น

(69) 他吃了三碗飯了, 不想吃下去了。

Tā chīle sānwǎn fàn le, bùxiǎng chīxiàqu le.

เขากินข้าวไปสามชามแล้ว ไม่คิดกินต่อไปอีกแล้ว

ตัวอย่าง (69) แสดงให้เห็นเหตุการณ์ใหม่ว่า chī กิน ได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงมาจนถึงขอบเขตของหน่วยกรรมนั้นๆ คือ sānwǎn สามชาม ซึ่งเป็นขอบเขตใหม่ เมื่อถึงจุดที่กำลังพูด

คำ 'le1' และ 'le2' ปรากฏร่วมกันในรูปแบบ 'คำกริยา + le1 + ช่วงเวลา + (หน่วยนาม) + le2' แสดงความหมายดังนี้

1. แสดงให้เห็นเหตุการณ์ใหม่ว่า การกระทำได้ดำเนินการมาจนถึงขอบเขตเวลานั้นๆ ซึ่งเป็นขอบเขตเวลาใหม่ เมื่อถึงจุดที่กำลังพูด เช่น

(70) 這張畫兒不好掛, 掛了一個鐘頭了, 還沒掛好。

Zhèzhāng huà er bù hǎo guà, guà le yí gè zhōng tóu le, hái méi guà hǎo.

ภาพนี้แขวนยาก แขวนมาหนึ่งชั่วโมงแล้ว ยังแขวนไม่เสร็จ

ตัวอย่างนี้แสดงให้เห็นเหตุการณ์ใหม่ guà ได้ดำเนินการมาจนถึงขอบเขตเวลา คือ yí gè zhōng tóu ซึ่งเป็นขอบเขตใหม่เมื่อถึงจุดที่กำลังพูด

2. แสดงให้เห็นเหตุการณ์ใหม่ว่า ภายหลังที่การกระทำหรือการเปลี่ยนแปลงได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงแล้ว ลักษณะทรงสภาพหรือสภาพยังคงอยู่มาจนถึงช่วงเวลานั้นๆ ซึ่งเป็นขอบเขตเวลาใหม่ เมื่อถึงจุดที่กำลังพูด

- (71) “福寶子病了十多天了!” 小玉說。 (吳組緝)

“Fú Bǎozǐ bìngle shíduōtiān le!” Xiǎo Yù shuō.

“ฟูเป่าจื่อป่วยมาสิบกว่าวันแล้ว” เสี่ยวยู่พูด

ตัวอย่าง(71)แสดงให้เห็นเหตุการณ์ใหม่ว่าภายหลังการเปลี่ยนแปลงได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วง คือ ป่วยแล้ว สภาพยังคงอยู่มาจนถึงช่วงเวลา shíduō tiān ซึ่งเป็นขอบเขตเวลาใหม่เมื่อถึงจุดที่กำลังพูด

3. แสดงให้เห็นเหตุการณ์ใหม่ว่า ภายหลังที่การกระทำหรือการเปลี่ยนแปลงได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงแล้ว ได้ผ่านมาจนถึงช่วงเวลานั้นๆ ซึ่งเป็นขอบเขตเวลาใหม่เมื่อถึงจุดที่กำลังพูด เช่น

- (72) “老婆死了好幾年了。” (老舍)

Lǎopó sǐle hǎojǐ nián le.

เมียตายมาหลายปีแล้ว

ตัวอย่าง (72) แสดงให้เห็นเหตุการณ์ใหม่ว่า ภายหลังที่การเปลี่ยนแปลงสำเร็จได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงและได้ผ่านมาจนถึงเวลานั้นซึ่งเป็นขอบเขตใหม่เมื่อถึงจุดที่กำลังพูดนั้น

คำ ‘le1’ และ ‘le2’ ปรากฏร่วมกันในรูปแบบ ‘คำกริยา + le1 + ปริมาณ/จำนวนครั้ง + (หน่วยนาม) + le2’ แสดงให้เห็นเหตุการณ์ใหม่ว่า การกระทำหรือพฤติกรรมหรือสภาพได้ดำเนินการมาจนถึงขอบเขตของจำนวนครั้ง ซึ่งเป็นขอบเขตจำนวนใหม่ เมื่อถึงจุดที่กำลังพูด เช่น

- (73) 今年她已病了兩回了。

Jīnnián tā yǐ bìngle liǎnghuí le.

ปีนี้เขาป่วยมาสองครั้งแล้ว

ตัวอย่าง (73) แสดงให้เห็นเหตุการณ์ใหม่ว่า สภาพการป่วยนั้นได้เกิดขึ้นจนถึงขอบเขตของจำนวนครั้งนั้นๆ ในที่นี้คือ liānghuī ซึ่งเป็นขอบเขตจำนวนใหม่เมื่อถึงจุดที่กำลังพูด

2. ลักษณะและความหมายทางไวยากรณ์ของคำ‘แล้ว’

ในการศึกษาเชิงประวัติของคำ‘แล้ว’ในภาษาไทย มิ่งมิตร ศรีประสิทธิ์ (2546) เสนอว่า คำ‘แล้ว’ที่เป็นคำช่วยหลังกริยานั้นแสดงการณลักษณะสมบูรณ์ จากการศึกษา คำ‘แล้ว’ที่สัมพันธ์กับคำ‘le’พบว่า คำ‘แล้ว’นอกจากจะเป็นคำช่วยหลังหน่วยภาคแสดงแสดงการณลักษณะซึ่งสัมพันธ์กับคำ‘le1’ คำ‘แล้ว’ยังสามารถแสดงความหมายทางไวยากรณ์ที่สัมพันธ์กับคำ‘le2’ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการปรากฏของสภาพหรือเหตุการณ์ใหม่ด้วย ในกรณีที่คำ‘le’ปรากฏในโครงสร้างกริยาที่มีภาคแสดง 2 หน่วยเชื่อมต่อกัน ในภาษาจีนจะไม่ถือว่าคำ‘le’นั้นเป็นคำเชื่อม ส่วนในภาษาไทยหากคำ‘แล้ว’ปรากฏในโครงสร้างที่มีภาคแสดง 2 หน่วยเชื่อมต่อกันจะเกิดปัญหาได้ว่า เราจะพิจารณาจัดคำ‘แล้ว’ดังกล่าวเป็นคำเชื่อมหรือเป็นคำช่วยหลังหน่วยภาคแสดงได้อย่างไร ผู้วิจัยคิดว่า นอกจากจะแบ่งคำ‘แล้ว’ในภาษาไทยเป็นคำช่วยหลังหน่วยภาคแสดง และเป็นคำเชื่อมตามที่มิ่งมิตรเสนอแล้ว เราอาจจะจัดคำ‘แล้ว’ในโครงสร้างที่มีภาคแสดง 2 หน่วยเชื่อมต่อกันออกมาเป็นอีกหนึ่งประเภทต่างหาก คือคำ‘แล้ว’ที่มีลักษณะที่ก้ำกึ่งระหว่างคำช่วยหลังหน่วยภาคแสดงและคำเชื่อม จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่าคำ‘แล้ว’ที่สัมพันธ์กับคำ‘le’คือคำ‘แล้ว’ที่เป็นคำช่วยหลังหน่วยภาคแสดง คำ‘แล้ว’ที่เป็นคำเชื่อม และคำ‘แล้ว’ที่มีลักษณะที่ก้ำกึ่งระหว่างคำช่วยหลังหน่วยภาคแสดงและคำเชื่อม

2.1 ความหมายทางไวยากรณ์ของคำช่วยหลังหน่วยภาคแสดง‘แล้ว’

จากการศึกษาพบว่า คำ‘แล้ว’จะแสดงความหมายทางไวยากรณ์ คือ คำ‘แล้ว’ที่แสดงให้เห็นสภาพใหม่หรือเหตุการณ์ใหม่ และ คำ‘แล้ว’ที่แสดงความหมายของการดำเนินการสำเร็จลุล่วง

1. คำ‘แล้ว’ แสดงให้เห็นสภาพใหม่หรือเหตุการณ์ใหม่

คำ‘แล้ว’แสดงการปรากฏของสภาพหรือเหตุการณ์ใหม่ ซึ่งการปรากฏสภาพหรือเหตุการณ์ใหม่นี้ อาจมุ่งเน้นที่ลักษณะของเหตุการณ์หรือสภาพใหม่หรืออาจมุ่งเน้นที่ลักษณะของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นก็ได้ ในแง่ของการรายงานถึงสภาพหรือเหตุการณ์ใหม่อาจจะไม่ได้ดูตรงสภาพหรือเหตุการณ์ใหม่ แต่เป็นสภาพหรือเหตุการณ์ใหม่ในมุมมองของผู้พูดหรือผู้ฟังก็ได้ เช่น “ฝนตกแล้ว” แสดงการเกิดเหตุการณ์ใหม่ซึ่งมีลักษณะของการเปลี่ยนแปลงจากที่ยังไม่ตกหรือไม่ตกมานาน เป็นฝนตก การที่คำ‘แล้ว’แสดงการปรากฏของสภาพหรือเหตุการณ์ใหม่นั้น อาจจะเป็นเหตุการณ์หรือสภาพใหม่ที่เกิดขึ้นในอดีต ปัจจุบัน หรืออนาคตก็ได้ คำ‘แล้ว’ที่ปรากฏในประโยคแสดงเรื่องราวในอดีต จะแสดงว่าได้เกิดสภาพหรือเหตุการณ์ใหม่ขึ้นในอดีต คำ‘แล้ว’ที่ปรากฏในประโยคแสดงเรื่องราวในอนาคต ก็จะแสดงว่าจะเกิดสภาพหรือเหตุการณ์ใหม่ขึ้นในอนาคต เช่น

(74) “ดินสอหายแล้ว ตั้งแต่เมื่อวาน”

(75) “ไม่เอาหน้าหาด ไม่ขายก็ให้จุนเขาไปสิ ... รีบกลับเถอะ ฝนจะตกแล้ว”

(หาดทราย หุ่นขี้ผึ้ง บทที่หนึ่งความรัก)

ตัวอย่าง (74) คำ‘แล้ว’แสดงว่า เมื่อวานได้เกิดเหตุการณ์ใหม่ คือ ดินสอหาย
ตัวอย่าง (75) ฝนจะตกแล้ว ยังไม่ได้เกิดขึ้น คำ‘แล้ว’แสดงให้เห็นว่าในเวลาอนาคตเหตุการณ์ใหม่คือ ฝนตก จะเกิดขึ้น

คำ‘แล้ว’ที่ปรากฏในประโยคที่มีคำแสดงเวลาปัจจุบัน หรือไม่ปรากฏคำแสดงเวลาแต่จะใช้เวลาที่กล่าวถึงหรือรายงานถึงเป็นเวลาอ้างอิง จะแสดงให้เห็นว่าสภาพหรือเหตุการณ์ใหม่ได้เกิดขึ้นแล้วหรือถึงเวลาที่将会เกิดขึ้นแล้ว สำหรับคำ‘แล้ว’ที่แสดงว่าสภาพหรือเหตุการณ์ใหม่ได้เกิดขึ้นแล้ว ในแง่ของการรายงานการเกิดเหตุการณ์ใหม่สำหรับผู้ประสบเหตุการณ์หรือผู้ฟังนั้น อาจจะเป็นเหตุการณ์ซึ่งเกิดขึ้นใหม่จริงๆ เช่น ในขณะที่เดินอยู่ ฝนก็ตกลงมาทันที เราสามารถพูดว่า “ฝน

ตกแล้ว รีบเดินเร็ว” หรืออาจจะเป็นสภาพหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมานานแล้ว ผู้ประสบเหตุการณ์หรือผู้ฟังไม่ทราบมาก่อนก็ได้ ต่อมาภายหลังได้เห็นสภาพหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ผู้พูดจึงได้กล่าวออกมาในลักษณะของสภาพหรือเหตุการณ์ใหม่สำหรับผู้ฟัง เช่น

(76) “เรามีลูกมีเมียแล้วค่ะ ลูกสี่คนเข้าไปแล้ว” (วังคอกหญ้า)

ตัวอย่าง (76) คำ‘แล้ว’ แสดงให้เห็นสภาพใหม่ คือสภาพของการมีลูกมีเมียได้เกิดขึ้นแล้ว ในแง่ของการรายงานสำหรับผู้พูดอาจจะไม่ใช่สภาพใหม่ แต่คิดว่าคู่สนทนาคงไม่ทราบสภาพใหม่นี้จึงรายงานสภาพใหม่ให้ผู้ฟังทราบ

คำ‘แล้ว’ปรากฏร่วมกับขอบเขตต่างๆแสดงให้เห็นว่า สภาพหรือเหตุการณ์ใหม่ได้ดำเนินการมาถึงหรือล่วงเลยมาถึงขั้นนั้นๆ ซึ่งเป็นขอบเขตใหม่เมื่อถึงจุดที่กำลังพูด เช่น

(77) ฝนตกมาสามวันแล้ว

ตัวอย่าง (77) คำ‘แล้ว’แสดงให้เห็นเหตุการณ์ใหม่ว่าได้ดำเนินการถึงขั้นนั้นๆ ในที่นี้คือขอบเขตของเวลา สามวัน ซึ่งเป็นขอบเขตเวลาใหม่เมื่อถึงจุดที่กำลังพูด

2. คำ ‘แล้ว’ แสดงความหมายของการดำเนินการสำเร็จลุล่วง

คำ‘แล้ว’แสดงความหมายของการดำเนินการสำเร็จลุล่วง คือการกระทำหรือพฤติกรรมหรือการเปลี่ยนแปลงได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงแล้ว

(78) นายโกทานั่ง ครีกรองตามคำพูดของอีกฝ่ายหนึ่งแล้ว พยักหน้าอย่างเห็นด้วย (วังคอกหญ้า)

ตัวอย่าง (78) มีลักษณะเป็นเหตุการณ์ต่อเนื่อง เหตุการณ์แรก ครีกรองตามคำพูดของอีกฝ่ายหนึ่ง การกระทำได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงไปแล้ว เหตุการณ์ที่สองจึงเกิดขึ้น คือ พยักหน้าอย่างเห็นด้วย ดังนั้นคำ‘แล้ว’แสดงความหมายของการดำเนินการสำเร็จลุล่วง

อย่างไรก็ตาม คำ‘แล้ว’ ซึ่งแสดงว่าเหตุการณ์ได้ดำเนินการสำเร็จล่วงแล้ว สามารถปรากฏในประโยคที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นได้ เช่น ตัวอย่าง (79) เป็นเหตุการณ์ที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นและมีลักษณะต่อเนื่อง คือเมื่อเหตุการณ์แรก กินข้าว ดำเนินการสำเร็จล่วง เหตุการณ์ที่สองจึงจะเกิดขึ้น คือ *ผมจะพาไปให้หมอเข้าเฝือกให้ใหม่* ดังนั้น คำ‘แล้ว’ใช้บอกเหตุการณ์ว่าได้ดำเนินการสำเร็จล่วง

(79) “... เดี๋ยวเรากินข้าวแล้ว ผมจะพาคุณไปให้หมอเข้าเฝือกให้ใหม่”

(ทุ้งหญ้า ป่าสน และคนเหงา)

2.2 ความหมายทางไวยากรณ์ของคำเชื่อม‘แล้ว’ และ คำ‘แล้ว’ที่มีลักษณะที่

กำลังระหว่างคำช่วยหลังหน่วยภาคแสดงและคำเชื่อม

คำเชื่อม‘แล้ว’ทำหน้าที่เป็นคำเชื่อมอนุพากย์ ปรากฏต้นอนุพากย์และแสดงความหมายบอกความสัมพันธ์ระหว่างอนุพากย์เหล่านั้นซึ่งจะแสดงความหมายได้ 2 ความหมาย คือ คำเชื่อมอนุพากย์บอกเวลาภายหลัง และคำเชื่อมอนุพากย์เชื่อมความที่คล้อยตามกันหรือเพิ่มความ เมื่อคำ‘แล้ว’ปรากฏร่วมกับคำเชื่อมอนุพากย์อื่นๆ เช่น ‘ก็, จึง, ครั้น’ เป็นต้น ในตำแหน่งต้นอนุพากย์โดยอาจปรากฏติดกันหรือห่างกันก็ได้ จะแสดงความหมายดังนี้ บอกเวลาภายหลัง บอกความคล้อยตามกันหรือเพิ่มความ บอกเวลาภายหลังและบอกผล บอกเวลาภายหลังและเพิ่มความ บอกความขัดแย้งและบอกเวลาภายหลัง บอกความขัดแย้งและเพิ่มความ ผู้วิจัยพบว่า คำ‘แล้ว’ที่สัมพันธ์กับคำ‘le1’คือ คำ‘แล้ว’ที่ทำหน้าที่เป็นคำเชื่อมต้นอนุพากย์บอกเวลาภายหลัง เช่น

(80) ชายวัยกลางคนเหลียวหลังดูดวงตะวัน แล้วเร่งฝีเท้าถีขึ้น (มหาวิทยาลัยชีวิต)

นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่า คำ‘แล้ว’บางคำก็ยากที่จะจัดว่าเป็นคำช่วยหลังหน่วยภาคแสดงหรือเป็นคำเชื่อม เช่น คำ‘แล้ว’ที่ปรากฏอยู่หลังหน่วยภาคแสดงตำแหน่งแรกในโครงสร้างภาคแสดง 2 หน่วยเชื่อมต่อกันนั้น คือ ‘ประธาน + ภาคแสดง1 + แล้ว + ภาคแสดง2’ เช่น เธอกินข้าวแล้วก็ไปโรงเรียน ในประโยคนี้สามารถแบ่งประโยคเป็น เธอกินข้าวแล้ว// ก็ไปโรงเรียน หรือ เธอกินข้าว//แล้วก็ไปโรงเรียน อย่างไรก็ตามคำ

‘แล้ว’ในกรณีนี้ยังคงแสดงให้เห็นว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นตามลำดับ คือหน่วยภาคแสดงตำแหน่งแรกจะเกิดขึ้นก่อนหรือเสร็จสิ้นไปแล้ว ภายหลังภาคแสดงตำแหน่งหลังจึงเกิดตามมา

3. เปรียบเทียบคำ‘le1’ กับ คำช่วยหลังหน่วยภาคแสดง‘แล้ว’

คำ‘le1’และคำ‘แล้ว’แสดงให้เห็นว่าเหตุการณ์หรือสภาพได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงหรือการเปลี่ยนแปลงได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วง ผู้วิจัยพบว่าคำ‘แล้ว’ที่จะแสดงความหมายดังกล่าวเพียงอย่างเดียวและแสดงความหมายเหมือนกับคำ‘le1’ คือคำ‘แล้ว’ที่ปรากฏในเหตุการณ์ที่มีลักษณะต่อเนื่อง เช่น

- (81) 吃了飯, 大家閑談一會, ... (蘇青)

Chī le fàn, dàjiā xiántán yíhuì, ...

กินข้าวแล้ว ทุกคนก็คุยเล่นกันสักพัก ...

- (82) เขากินข้าวแล้ว ก็ไปโรงเรียน

ตัวอย่าง (81) และ (82) เหตุการณ์มีลักษณะต่อเนื่องตามลำดับ คือ เหตุการณ์แรก chī fàn และ กินข้าว ดำเนินการสำเร็จลุล่วงไปแล้ว เหตุการณ์ที่สองจึงเกิดขึ้น คือ dàjiā xiántán yíhuì และ ไปโรงเรียน ตามลำดับ ดังนั้นคำ‘le1’ และ คำ‘แล้ว’แสดงความหมายของการดำเนินการสำเร็จลุล่วง

อย่างไรก็ตามคำ‘le1’และคำ‘แล้ว’ ซึ่งแสดงว่า เหตุการณ์ได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงแล้ว สามารถปรากฏในประโยคที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นได้ เช่น

- (83) 我吃了飯, 就要預備功課。 (ประพิน มโนชัยวิบูลย์, 2545 : 199)

Wǒ chī le fàn, jiù yào yùbèi gōngkè.

ฉันกินข้าวแล้ว จะเตรียมบทเรียนทันที

- (84) “... เดียวเรากินข้าวแล้ว ผมจะพาคุณไปให้หมอเข้าเผือกให้ใหม่”

(ทุ่งหญ้า ปาสน และคนเหงา)

ตัวอย่าง (83) และ (84) เป็นประโยคที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นจริง และมีลักษณะต่อเนื่องตามลำดับ คือ เมื่อเหตุการณ์แรก chī fàn และ กินข้าว ได้ดำเนินการสำเร็จ ลุล่วง เหตุการณ์ที่สองจึงจะเกิดขึ้นตามมาคือ jiù yào yùbèi gōngkè และ ผม จะพาคุณ ไปให้หมอเข้าเผือกให้ใหม่ ตามลำดับ คำ ‘le’ และ คำ ‘แล้ว’ ใช้ออก เหตุการณ์ว่าได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วง

คำ ‘le’ และ คำ ‘แล้ว’ ปรากฏหลังภาคแสดงตำแหน่งแรก ในโครงสร้างภาคแสดง 2 หน่วยเชื่อมต่อกัน คือ ‘ประธาน + ภาคแสดง 1 + le/แล้ว + ภาคแสดง 2’ แสดงให้เห็นว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นตามลำดับ คือหน่วยภาคแสดงตำแหน่งแรกที่ปรากฏ ร่วมกับคำ ‘le’ และ คำ ‘แล้ว’ จะเกิดขึ้นก่อนหรือเสร็จสิ้นแล้ว ภาคแสดงตำแหน่งหลังจึงเกิดตามมา คำ ‘le’ และ คำ ‘แล้ว’ แสดงความหมายของการดำเนินการสำเร็จลุล่วงของหน่วยภาคแสดงตำแหน่งแรก ถึงแม้ว่าคำ ‘แล้ว’ ในโครงสร้างนี้มีลักษณะก้ำกึ่งระหว่าง คำช่วยหลังหน่วยภาคแสดงหรือคำเชื่อม แต่ยังคงแสดงให้เห็นว่า เหตุการณ์เกิดขึ้นตามลำดับ หน่วยภาคแสดงตำแหน่งแรกเกิดขึ้นก่อนหรือเสร็จสิ้นไปแล้ว หลังจากนั้น ภาคแสดงตำแหน่งหลังจึงจะเกิดตามมา เช่น

(85) 我們聽了這個消息都很高興。

Wǒmen tīng le zhège xiāoxi dōu hěn gāoxìng.

พวกเราฟังข่าวนี้แล้วดีใจกันมาก

(86) คุณสำรวจเห็นห้องนอนแล้วหัวเราะ (ไปเยี่ยมชมมาเมืองจีน)

ตัวอย่าง (85) เหตุการณ์แรก tīng zhège xiāoxi ได้ดำเนินการสำเร็จ ลุล่วงแล้ว เหตุการณ์ที่สองจึงจะเกิดขึ้นตามมา hěn gāoxìng คำ ‘le’ แสดง ความหมายของการดำเนินการสำเร็จลุล่วงของหน่วยภาคแสดงตำแหน่งแรก ตัวอย่าง

(86) คุณสำรวจเห็นห้องนอนแล้ว / หัวเราะ คำ ‘แล้ว’ เป็นคำช่วยหลังหน่วยภาคแสดง แสดงความหมายของการดำเนินการสำเร็จลุล่วง คือ ภายหลังที่ เห็นห้องนอน ได้ ดำเนินการสำเร็จลุล่วงแล้ว หัวเราะ ก็เกิดตามมา หรือ สำรวจเห็นห้องนอน / แล้ว

หัวเราะ คำ‘แล้ว’เป็นคำเชื่อมแสดงเวลาภายหลัง คือ สำรวจเห็นห้องนอน หลังจากนั้น ก็ หัวเราะ อย่างไรก็ตามยังคงแสดงให้เห็นว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นตามลำดับ คือ หน่วย ภาคนแสดงตำแหน่งแรกจะเกิดขึ้นก่อน หรือ เสร็จสิ้นไปแล้ว หลังจากนั้นภาคนแสดง ตำแหน่งหลังจึงจะเกิดตามมา

คำ‘le1’สามารถแสดงว่าเหตุการณ์ได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วง ภายใต้ขอบเขต ในลักษณะของประโยคความเดียวได้ ในภาษาไทยการดำเนินการสำเร็จลุล่วงภายใต้ ขอบ เขตต่างๆไม่ต้องใส่หน่วยแสดงการณัลักษณะใดๆก็ได้ ดังนั้นคำ‘le1’เมื่อเข้า ประโยคแล้วบางครั้งไม่ต้องแปลเป็นภาษาไทย (ประพิน มโนมัยวิบูลย์, 2541 : 51) เช่น

(87) 我吃了一碗飯。

Wǒ chīle yìwǎn fàn .

ฉันกินข้าวหนึ่งชาม

(88) 我昨天碰見了一個老朋友，他請我吃了一頓飯。

Wǒ zuótiān pèngjiànle yíge lǎopéngyou, tā qǐngwǒ

chīle yídùn fàn.

เมื่อวานนี้ฉันพบเพื่อนเก่าคนหนึ่ง เขาเลี้ยงข้าวฉันมื้อหนึ่ง

(89) เขาดื่มเหล้าหนึ่งแก้ว

(90) เขาทำงาน(อยู่)สามชั่วโมง

เนื่องจากความหมายแสดงการดำเนินการสำเร็จลุล่วงของคำ‘แล้ว’ทำให้มีการ แปลคำ‘le1’ว่า ‘แล้ว’ ในรูปแบบ ‘คำกริยา + le1 + ขอบเขตของหน่วยกรรม/จำนวน’ เป็น ‘คำกริยา + (หน่วยกรรม) + แล้ว + ขอบเขตของหน่วยกรรม/จำนวน’ ในรูปแบบนี้ ขอบเขตของคำ‘แล้ว’สัมพันธ์โดยตรงกับ ‘คำกริยา + (หน่วยกรรม)’ แสดงให้เห็นว่า การกระทำได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงและขยายด้วยขอบเขตต่างๆ เพื่อระบุขอบเขตที่ได้ ดำเนินการสำเร็จลุล่วง เช่น

(91) 他吃了一碗飯。

Tā chīle yìwǎn fàn .

เขากินข้าวแล้วหนึ่งชาม / เขากินข้าวหนึ่งชาม

คำ‘le1’เมื่อปรากฏในรูปแบบการซ้ำคำกริยา และภาคแสดงซึ่งประกอบด้วยคำกริยาและหน่วยเสริมหลังกริยาแสดงผลนั้น ก็ไม่แปลเป็นคำ‘แล้ว’เช่นกัน เช่น

- (92) 我敲了敲她家的門, 有人來開門了! (王小波)

Wǒ qiāoleqiāo tā jiāde mén, yǒurén lái kāi mén le !

ฉันเคาะประตูบ้านเขาอยู่ครู่หนึ่ง มีคนมาเปิดประตูแล้ว

- (93) 他用他的通神的醫道救活了許多垂危的人。 (汪曾祺)

Tā yòng tāde tōngshénde yī dào jiùhuóle xǔduō chuīwēide rén.

เขาใช้ความรู้ทางการแพทย์ช่วยรักษาชีวิตคนที่ใกล้จะตายจำนวนมากให้รอดชีวิต

คำ ‘แล้ว’ ที่ปรากฏในภาคแสดง ซึ่งประกอบด้วยคำกริยาและหน่วยเสริมหลังกริยาแสดงผลแสดงเหตุการณ์ใหม่ได้เกิดขึ้นแล้ว จะมีลักษณะเหมือนคำ‘le2’ซึ่งจะกล่าวในหัวข้อต่อไป

คำ‘le1’ที่ปรากฏในประโยคแสดงลักษณะการคงอยู่ แสดงความหมายของการดำเนินการสำเร็จลุล่วง คำ‘le1’ก็ไม่แปลเป็นคำ‘แล้ว’ เช่น

- (94) 恰這時候裡, 家裡來了一個年輕的客人。 (方方)

Qià zhè shíjiānlǐ, jiālǐ láile yíge niánqīngde kèrén.

ประจวบเหมาะกับเวลานี้ ที่บ้านมีแขกยังวัยรุ่นคนหนึ่งมา

ในโครงสร้างภาคแสดง 2 หน่วยเชื่อมต่อกันที่แสดงว่า หน่วยภาคแสดงตำแหน่งหลังเป็นจุดมุ่งหมายที่ภาคแสดงตำแหน่งแรกต้องการดำเนินการ หรือหน่วยภาคแสดงตำแหน่งแรกแสดงรูปแบบหรือวิธีที่หน่วยภาคแสดงหลังจะดำเนินการ คำ‘le1’จะปรากฏอยู่หลังหน่วยภาคแสดงตำแหน่งหลัง แสดงให้เห็นการดำเนินการ

สำเร็จลุล่วงของหน่วยภาคแสดงตำแหน่งหลัง ในรูปแบบประโยคเช่นนี้คำ‘le1’ก็ไม่แปลเป็นคำ‘แล้ว’เช่นกัน เช่น

- (95) “...我剛纔去醫院看了個老同學，在那兒吃的午飯——
涼麵，胃裡有點兒不舒服。” (陳建功, 趙大年)

“...Wǒ gāngcái qù yīyuàn kànle gè lǎotóngxué, zài nàr
chīde wǔfàn ---- liángmiàn, wèilǐ yǒudiǎr bù shūfu.”

“...ฉันเพิ่งไปโรงพยาบาลเยี่ยมเพื่อนเก่าคนหนึ่ง อาหารกลางวันทีกินที่นั่น
คือ หมี่เย็น กระเพาะก็เลยรู้สึกไม่ค่อยดี”

โครงสร้างแบบส่งต่อความสัมพันธ์ โดยปรกติคำ‘le1’จะปรากฏอยู่หลัง
หน่วยภาคแสดงตำแหน่งหลัง แสดงความหมายของการดำเนินการสำเร็จลุล่วงของ
หน่วยภาคแสดงตำแหน่งหลัง ในรูปแบบประโยคเช่นนี้คำ‘le1’ ก็ไม่แปลเป็นคำ‘แล้ว’
เช่นกัน เช่น

- (96) 中年男人請我們進了放滿古老傢具的裡屋。 (王朔)
Zhōngnián nánrén qǐng wǒmen jìnle fàngmǎn gǔlǎo
jiājùde lǐwū.

ชายวัยกลางคนเชิญพวกเราเข้าไปห้องด้านในซึ่งมีเครื่องเรือนเก่าแก่วางอยู่
เต็มไปหมด

คำ‘แล้ว’ปรากฏในโครงสร้างภาคแสดง 2 หน่วยเชื่อมต่อกัน และโครงสร้าง
แบบส่งต่อความสัมพันธ์ ในลักษณะ‘ประธาน + ภาคแสดง 1 + ภาคแสดง 2 + แล้ว’
แสดงให้เห็นว่า เหตุการณ์ใหม่ได้เกิดขึ้นแล้ว คำ‘แล้ว’จะมีลักษณะเหมือนคำ‘le2’ซึ่ง
จะกล่าวในหัวข้อต่อไป

4. เปรียบเทียบคำ‘le2’ กับ คำช่วยหลังหน่วยภาคแสดง ‘แล้ว’

คำ‘le2’และคำ‘แล้ว’แสดงการปรากฏของสภาพหรือเหตุการณ์ใหม่ ซึ่งอาจ
มุ่งเน้นที่ลักษณะของเหตุการณ์หรือสภาพใหม่หรืออาจมุ่งเน้นที่ลักษณะของการ

เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นก็ได้ ทั้งนี้สภาพหรือเหตุการณ์ใหม่จะเกิดขึ้นในอดีต ปัจจุบัน หรืออนาคตก็ได้ ในแง่การรายงานสภาพหรือเหตุการณ์ใหม่นั้นอาจจะได้ดูตรง สภาพหรือเหตุการณ์ใหม่ แต่เป็นสภาพหรือเหตุการณ์ใหม่ในมุมมองของผู้พูดหรือ ผู้ฟังก็ได้ เช่น

(97) 下雨了。

Xiàyǔ le.

ฝนตกแล้ว

(98) ฝนตกแล้ว

ตัวอย่าง (97) และ (98) คำ‘le2’กับคำ‘แล้ว’ต่างแสดงการเกิดเหตุการณ์ใหม่ มีลักษณะของการเปลี่ยนแปลงจากที่ยังไม่ตกหรือไม่ตกมานาน เป็นฝนตก

คำ‘le2’กับคำ‘แล้ว’ที่ปรากฏในประโยคแสดงเรื่องราวในอดีต จะแสดงว่า ได้เกิดสภาพหรือเหตุการณ์ใหม่ขึ้นในอดีต และเมื่อปรากฏในประโยคแสดงเรื่องราว ในอนาคต จะแสดงว่าสภาพหรือเหตุการณ์ใหม่จะเกิดขึ้นในอนาคต เช่น

(99) 春秋戰國時期,黃金已是社會經濟生活中的重要貨幣之一了,與早期的銅鑄幣並行使用。(陰法魯,許樹安)

Chūnqiū Zhànguó shíqī, huángjīn yǐshì shèhuì

jīngjì shēnghuó zhōng de zhòngyào huòbì zhīyī le,

yǔ zǎoqī de tóngzhùbì bìng xíng shǐyòng.

ในสมัยชุนชิวจั้นกั๋ว ทองได้เป็นหนึ่งในระบบเงินตราที่สำคัญทางเศรษฐกิจ ของสังคมแล้ว มีการใช้พร้อมกันไปกับเหรียญกษาปณ์ทองแดงสำริดที่ใช้มาก่อนหน้านี้

(100) ดินสอหายแล้ว ตั้งแต่เมื่อวาน

(101) 他快要三十歲了,可還沒有媳婦。(張煒)

Tā kuàiyào sānshísuì le, kě hái méiyǒu xífù.

เขาใกล้จะสามสิบแล้ว ยังไม่มีภรรยา

- (102) “คือเงั้นกะ ขอดอาธิบายก่อน...พีดล..ธนดล...พีซายดาเน่เาอาซุมากพอควร
แล้ว ปีหน้าก็เงสามสิบสองแล้ว...” (มีเพียงรัก)

คำ‘le2’กับคำ‘แล้ว’เมื่อปรากฏในรูปแบบ‘คำนามหรือนามวลี/จำนวนและ
ลักษณนาม + le2 / แล้ว’ ดังแสดงว่า สภาพใหม่ได้ปรากฏขึ้นหรือ ได้กลายเป็นสภาพ
ใหม่แล้ว เช่น

- (103) 今天三十一號了。

Jīntiān sānshíyīhào le.

วันนี้วันที่สามสิบเอ็ดแล้ว

- (104) วันนี้ยี่สิบแปดธันวาคมแล้ว ตอนเช้ามิ่งไปเคารพพระบรมรูปพระเจ้าตาก
สินมหาราชกับทางโรงเรียน (เกิดแต่คน)

ภาคแสดงประเภทต่างๆ เมื่อปรากฏร่วมกับคำ‘le2’ กับ คำ‘แล้ว’ ในรูปแบบ
‘(ประธาน) + ภาคแสดง + (คำนาม) + le2/แล้ว’ แสดงให้เห็นสภาพใหม่หรือเหตุการณ์
ใหม่ ได้ดังนี้

คำ‘le2’กับคำ‘แล้ว’ ปรากฏร่วมกับหน่วยภาคแสดงที่เป็นคำกริยาแสดงความ
สัมพันธ์ คำกริยาแสดงความรู้สึคนึกคิด คำกริยาที่มีลักษณะของการเปลี่ยนแปลง
คำกริยาและหน่วยเสริมหลังกริยาแสดงผลในรูปแบบนี้ แสดงว่าสภาพใหม่ได้ปรากฏ
ขึ้นแล้ว หรือ ได้กลายเป็นสภาพใหม่แล้ว เช่น

- (105) 李小龍已經是中學生了。 (汪曾祺)

Lǐ Xiǎolóng yǐjīng shì zhōngxuéshēng le.

หลี่เสี่ยวหลงได้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมแล้ว

- (106) เขาเป็นหัวหน้าแผนกแล้ว

ตัวอย่าง (105) คำ ‘le2’แสดงให้เห็นว่าสภาพใหม่ในการเป็นนักเรียนได้
เกิดขึ้นแล้ว ตัวอย่าง (106) คำ‘แล้ว’แสดงว่าสภาพใหม่ในการเป็นหัวหน้าได้เกิดขึ้น

- (107) 我早看透你了。 (王朔)

Wǒ zǎo kàntòu nǐ le .

ฉันอ่านความคิดของเธอออกนานแล้ว

- (108) “เรากินข้าวอิ่มแล้ว แต่ฉันก็ยังไม่ได้กินข้าวเลย” (แก้วดาหวานใจ)

ตัวอย่าง (107) และ (108) คำ ‘le2’ กับคำ ‘แล้ว’ ปรากฏร่วมกับภาคแสดงซึ่งประกอบด้วยคำกริยาและหน่วยเสริมหลังกริยาแสดงผล kàntòu และ กิน(ข้าว)อิ่ม แสดงว่าสภาพหรือเหตุการณ์ใหม่ได้ปรากฏขึ้นแล้ว

คำ ‘le2’ กับคำ ‘แล้ว’ ปรากฏร่วมกับคำคุณศัพท์ในรูปแบบนี้ จะแสดงให้เห็นสภาพใหม่ที่เกิดขึ้น โดยอาจเห็นการเปลี่ยนแปลงสภาพของคำคุณศัพท์นั้นๆ หรือไม่ก็ได้ เช่น

- (109) 炒勺裡的油熱了, 冒出股股青煙, ... (王朔)

Chǎosháolǐde yóu rè le, màochū gǔgǔ qīngyān, ...

น้ำมันในตะหลิวร้อนแล้ว พ่นควันดำออกมาครั้งแล้วครั้งเล่า

- (110) “น้ำร้อนแล้ว รีบๆ มาอาบชะ”

ตัวอย่าง (109) และ (110) คำ ‘le2’ กับคำ ‘แล้ว’ แสดงให้เห็นสภาพใหม่ซึ่งสภาพที่เกิดขึ้นนี้ทำให้เห็นการเปลี่ยนแปลงจากสภาพเดิมมาเป็นสภาพใหม่คือจากที่ไม่ร้อนเปลี่ยนเป็นร้อน

- (111) ..., 上衣和裙子都小了, ... (鄧友梅)

..., shàngyī hé qúnzi dōu xiǎo le, ...

... เสื้อและกระโปรงลั่นเล็กไปแล้ว ...

- (112) “เสื้อตัวเล็กไปแล้ว ใส่ไม่ได้”

ตัวอย่าง (111) และ (112) ขนาดของเสื้อกระโปรงไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลง แต่เป็นสภาพใหม่ในบริบทหรือความคิดของผู้พูด คำ ‘le2’ และ คำ ‘แล้ว’ จะแสดงให้เห็นสภาพใหม่ในมุมมองของผู้พูด

คำ'le2'ปรากฏใน '太 + คำคุณศัพท์ + le2' คำ'le2'แสดงให้เห็นสภาพใหม่ ซึ่งสภาพใหม่นี้ มีทั้งที่เป็นสภาพใหม่ที่เกิดขึ้นจริงหรืออาจเป็นสภาพใหม่ตามความคิด เห็นของผู้พูด เนื่องจากมาตรฐานของระดับก็ขึ้นอยู่กับผู้พูด ดังนั้นการใช้โครงสร้างนี้ สามารถแสดงความหมายทั้งในด้านการชื่นชม หรือในด้านการวิจารณ์ในลักษณะของการเกินขอบเขตก็ได้ขึ้นอยู่กับผู้รายงานหรือผู้พูด คำ'le2'ในรูปแบบนี้อาจจะแปลเป็น คำ'แล้ว'หรือไม่ก็ได้ เนื่องจากการใช้ภาษาในการแสดงระดับนั้นขึ้นอยู่กับผู้พูด เช่น

(113) “你對我太好了。”

“Nǐ duì wǒ tài hǎo le.”

“เธอดีกับฉันจังเลย / เธอดีกับฉันเหลือเกิน ”

(114) “咱們聲太大了。”

(王朔)

“Zámen shēng tài dà le.”

“เสียงพวกเรารดังเกินไปแล้ว”

คำ'le2' กับ คำ'แล้ว' ปรากฏร่วมกับคำกริยาแสดงการกระทำหรือพฤติกรรม ในรูปแบบนี้ แสดงให้เห็นว่า เหตุการณ์ใหม่เกิดขึ้นซึ่งสามารถแสดงได้ 3 ความหมาย คือในลักษณะของการเปลี่ยนแปลง ลักษณะของการเริ่มต้นของเหตุการณ์ และลักษณะของการดำเนินการสำเร็จลุล่วง เช่น

(115) “孩子吃飯了。”

“Háizi chī fàn le.”

“เด็กกินข้าวแล้ว”

(116) “เด็กๆกินข้าวแล้ว”

ตัวอย่าง (115) และ (116) คำ'le2'กับคำ'แล้ว'แสดงให้เห็นว่า เหตุการณ์ใหม่ ได้ปรากฏขึ้นแล้ว ซึ่งสามารถแสดงได้ 3 ความหมาย ได้แก่ เหตุการณ์ใหม่ในลักษณะของการเปลี่ยนแปลง คือ จากไม่กินแต่ตอนนี้กินแล้ว ในลักษณะของการเริ่มต้นของ เหตุการณ์ คือเริ่มกินแล้ว และในลักษณะของการดำเนินการสำเร็จลุล่วง ตัวอย่าง

(115) การแสดงเหตุการณ์ใหม่ว่าได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วง ในความหมายของการแสดงเหตุการณ์ใหม่ว่าได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงแล้วนั้นมีการละคำ‘le1’ไป คือ 孩子吃了饭了 *háizi chīle fàn le* ตัวอย่าง (116) คำ‘แล้ว’ที่แสดงให้เห็นเหตุการณ์ใหม่ว่าได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วง ประกอบด้วยคำ‘แล้ว’ที่แสดงความหมายของการดำเนินการสำเร็จลุล่วง คือการกระทำ กิน ได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วง และการแสดงเหตุการณ์ใหม่ให้ผู้ฟังทราบอีกด้วย เช่น ผู้ถามถามว่า “เด็กๆกินข้าวหรือยัง” ผู้รายงานตอบว่า “เด็กๆ กินข้าวแล้ว”

โครงสร้างภาคแสดง 2 หน่วยเชื่อมต่อกันที่แสดงว่า หน่วยภาคแสดงตำแหน่งหลังเป็นจุดมุ่งหมายที่ภาคแสดงตำแหน่งแรกต้องการดำเนินการ หรือหน่วยภาคแสดงตำแหน่งแรกแสดงรูปแบบหรือวิธีที่หน่วยภาคแสดงหลังจะดำเนินการ คำ‘le2’และคำ‘แล้ว’จะปรากฏอยู่หลังหน่วยภาคแสดงตำแหน่งหลัง คือ ‘ประธาน+ภาคแสดง1+ภาคแสดง2+le2/แล้ว’ คำ‘le2’และคำ‘แล้ว’แสดงว่าเหตุการณ์ใหม่ได้ปรากฏขึ้นแล้ว เช่น (117) 他上臺唱歌了。

Tā shàng tái chàng gē le.

เขาขึ้นเวทีร้องเพลงแล้ว

(118) อาจารย์ขึ้นเวทีร้องเพลงแล้ว

ตัวอย่าง (117) และ (118) คำ‘le2’กับ‘แล้ว’แสดงเหตุการณ์ใหม่ คือ Tā shàng tái chàng gē le และ อาจารย์ขึ้นเวทีร้องเพลงแล้ว ได้เกิดขึ้นซึ่งสามารถแสดงได้ 3 ความหมาย ได้แก่ เหตุการณ์ใหม่ในลักษณะของการเปลี่ยนแปลง คือ จากเดิมไม่ขึ้นเวทีร้องเพลงแต่ตอนนี้ขึ้นร้องเพลงแล้ว ในลักษณะของการเริ่มต้นเหตุการณ์ คือ เริ่มร้องเพลงแล้ว และในลักษณะของการดำเนินการสำเร็จลุล่วง คือ ได้ขึ้นเวทีร้องเพลงเรียบร้อยแล้ว

คำ‘le2’ และ คำ‘แล้ว’ ที่อยู่ในโครงสร้างแบบส่งต่อความสัมพันธ์ในลักษณะ
‘ประธาน+ภาคแสดง1+หน่วยนาม+ภาคแสดง2+le2/แล้ว’ แสดงให้เห็นว่าเหตุการณ์
ใหม่ได้เกิดขึ้นแล้ว เช่น

(119) 領隊派他們去南方了。

Lǐngduì pài tāmen qù nánfāng le .

ผู้นำขบวนส่งพวกเขาไปทางใต้แล้ว

(120) หัวหน้าส่งเขาไปทำงานที่เชียงใหม่แล้ว

คำ‘le2’กับคำ‘แล้ว’ปรากฏในประโยคคำสั่งหรือชักชวน แสดงว่าเหตุการณ์
หรือสภาพใหม่นั้นถึงเวลาที่จะกระทำแล้ว ในแง่ของการรายงานยังเป็นการรายงาน
เหตุการณ์ใหม่สำหรับผู้ฟังอีกด้วย

(121) 大李 : 起明, 吃飯了 《北京人在紐約 (電視劇記錄)》

Dàlǐ : Qǐmíng, chī fàn le

ต้าหลี่ : จี้หมิง กินข้าว (ได้) แล้ว

(122) “กินข้าว(ได้) แล้ว”

คำ‘le2’กับคำ‘แล้ว’เมื่อปรากฏในรูปแบบ ‘快 / ใกล้จะ + หน่วยภาคแสดง +
le2 / แล้ว’ แสดงว่าสภาพหรือเหตุการณ์ใหม่จะเกิดขึ้นในอนาคต เช่น

(123) 快五點了。天上遠遠的還有幾顆星星。 (陸星兒)

Kuài wǔdiǎn le Tiānshàng yuǎnyuǎnde hái yǒu jǐkē
xīngxīng.

ใกล้ห้าแล้ว ลึบๆ บนฟ้ายังมีดวงดาวอยู่สองสามดวง

(124) ใกล้เที่ยงแล้ว กรรมการศูนย์นิติฯยังไม่กลับจากการเจรจา

(มหาวิทยาลัยชีวิต)

คำ‘le2’กับคำ‘แล้ว’ ในรูปแบบ ‘คำกริยาช่วย + หน่วยภาคแสดง + (หน่วยกรรม) + le2/แล้ว’ แสดงสภาพหรือเหตุการณ์ใหม่ในแง่ของความจำเป็น ความเป็นไปได้ หรือควรจะเป็นตามความเห็นของผู้พูดหรือผู้รายงาน เช่น

(125) “...她向我走來了, 我得掛電話了。” (王朔)

“...tā xiàng wǒ zǒu lái le, wǒ děi guà diànhuà le.”

“...เธอมาหาฉันแล้ว ฉันต้องวางหูแล้ว”

(126) “ผมคงต้องไปช่วยงานคุณแม่แล้ว ขึ้นช้าเดี๋ยวคงได้โทรมาตามอีกรอบ
ข้าไปก่อนนะ ไอ้เจ้าขา” (มีเพียงรัก)

คำ‘le2’กับคำ‘แล้ว’เมื่อปรากฏในประโยคปฏิเสธ แสดงให้เห็นการเกิดเหตุการณ์ใหม่ในลักษณะของการเปลี่ยนแปลงในทางตรงกันข้ามกับเดิม เช่น

(127) 他沒有奶奶了。 (汪曾祺)

Tā méiyǒu nǎinai le.

เขาไม่มีย่าแล้ว

(128) “พี่ตล...เป็นยังงัยบ้างคะ?”

“ไม่มีปัญหาอะไรแล้ว คุณโกวิทกำลังดูแลพิเศษของเราอยู่” (มีเพียงรัก)

5. เปรียบเทียบคำ‘le1+2’ กับ คำช่วยหลังหน่วยภาคแสดง‘แล้ว’

คำ‘le’ที่ปรากฏท้ายคำกริยาแสดงการกระทำและอยู่ท้ายประโยคแสดงการปรากฏของเหตุการณ์ใหม่ว่าหน่วยภาคแสดงได้ดำเนินการสำเร็จจุลวง คำ‘le’จะเป็นคำ‘le1+2’ซึ่งจะสัมพันธ์กับคำ‘แล้ว’ที่ประกอบด้วยคำ‘แล้ว’แสดงความหมายของการดำเนินการสำเร็จจุลวงและคำ‘แล้ว’ที่แสดงให้เห็นการปรากฏของเหตุการณ์ใหม่ เช่น

(129) “我不餓, 給孩子吃吧。”我把饅饅向孩子伸過去。

“她剛吃了。”她說 ... (張賢亮)

“Wǒ bú è, gěi háizi chī ba.” Wǒ bǎ mòmó xiàng

háizi shēnguoqu. “Tā gāng chī le.” tā shuō,...

“ผมไม่หิว ให้ลูกกินเถอะ” ผมเอาหมั่นโถวขึ้นไปให้ลูก “เขากินไปแล้วเมื่อ
ตะกี้” เธอพูด ...

(130) เด็กสาว : หนูไม่หิวหรืออย่าอย่าละกินหรือยัง?

ยายนวล : กินแล้ว วันนี้มีคนมาเลี้ยง ย่าเลยกินซะอิม (เวลา)

ตัวอย่าง (129) Tā gāng chī le มีการละหน่วยกรรมไว้ คำ
'le' ประกอบด้วยคำ'le1'และคำ'le2' คำ'le2'แสดงให้เห็นการปรากฏของสภาพหรือ
เหตุการณ์ใหม่ว่า chī ได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงซึ่งแสดงโดยคำ'le1' และตัวอย่าง
(130) กินแล้ว คำ'แล้ว'ประกอบด้วยคำ'แล้ว' ที่แสดงความหมายของการ ดำเนินการ
สำเร็จลุล่วง คือ การกระทำ กิน ได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงแล้ว และเป็นการแสดง
เหตุการณ์ใหม่สำหรับผู้ฟังด้วย

6. การปรากฏร่วมกันในประโยคของคำ'le1'และคำ'le2'กับคำช่วยหลังหน่วย ภาค แสดง'แล้ว'

คำ'le1'และคำ'le2' กับ คำ'แล้ว' ปรากฏในรูปแบบ 'คำกริยา + ขอบเขต
ของหน่วยนาม/จำนวนครั้งหรือปริมาณ + (หน่วยนาม)' คำ'le1'และคำ'le2'ปรากฏ
ร่วมกันในรูปแบบนี้แสดงให้เห็นเหตุการณ์ใหม่ว่า การกระทำหรือพฤติกรรมหรือการ
เปลี่ยนแปลงได้ดำเนินการมาจนถึงขอบเขตของหน่วยกรรม/จำนวนหรือปริมาณซึ่งเป็น
ขอบเขตใหม่ เมื่อถึงจุดที่กำลังพูดอยู่จะแสดงความหมายเหมือนคำ'แล้ว'ที่ปรากฏท้าย
ประโยคในรูปแบบนี้ ซึ่งแสดงให้เห็นเหตุการณ์ใหม่ว่าการกระทำหรือพฤติกรรมหรือ
การเปลี่ยนแปลงได้ดำเนินการมาจนถึงขอบเขตของหน่วยกรรม/จำนวนหรือปริมาณซึ่ง
เป็นขอบเขตใหม่ เมื่อถึงจุดที่กำลังพูดอยู่เช่นกัน เช่น

(131) 我喝了兩杯酒了, 不能再喝了。

Wǒ hēle liǎngbēi jiǔ le, bùnéng zài hē le.

ฉันดื่มเหล้าสองแก้วแล้ว ไม่สามารถดื่มต่อได้อีกแล้ว

(132) ฉันดื่มกาแฟสามถ้วยแล้ว ดื่มต่อไม่ไหวแล้ว

คำ ‘le1’ และคำ ‘le2’ ปรากฏร่วมกันในรูปแบบ ‘คำกริยา + le1 + ช่วงเวลา + (หน่วยนาม) + le2’ และ คำ ‘แล้ว’ ที่ปรากฏท้ายประโยค ‘คำกริยา + ช่วงเวลา + (หน่วยนาม) + แล้ว’ แสดงให้เห็นเหตุการณ์ใหม่ ดังนี้

1) แสดงให้เห็นเหตุการณ์ใหม่ว่า การกระทำหรือพฤติกรรมได้ดำเนินการมาจนถึงขอบเขตเวลานั้นๆ ซึ่งเป็นขอบเขตเวลาใหม่ เมื่อถึงจุดที่กำลังพูด

(133) 這本書我看了五天了, 還沒看完。

Zhèběn shū wǒ kànle wǔtiān le, hái méikàn wán.

หนังสือเล่มนี้ฉันอ่านมาห้าวันแล้ว ยังอ่านไม่จบเลย

(134) เขาทำการบ้านมาสองชั่วโมงแล้ว ยังทำไม่เสร็จเลย

2) แสดงให้เห็นเหตุการณ์ใหม่ว่า ภายหลังจากการกระทำหรือพฤติกรรมหรือการเปลี่ยนแปลงได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วง ลักษณะทรงสภาพยังคงอยู่มาจนถึงช่วงเวลานั้นๆ ซึ่งเป็นขอบเขตเวลาใหม่เมื่อถึงจุดที่กำลังพูด เช่น

(135) “福寶子病了十多天了!” 小玉說。 (吳組緝)

“Fú Bǎozǐ bìngle shíduōtiān le!” Xiǎo Yù shuō.

“ฟูเป่าจื่อป่วยมาสิบกว่าวันแล้ว” เสี่ยวยู่วีพูด

(136) เพื่อนของฉันป่วยมาสองเดือนแล้ว

3) แสดงให้เห็นเหตุการณ์ใหม่ว่า ภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงแล้ว จะไม่เป็นลักษณะทรงสภาพในช่วงเวลาเช่นเดียวกับข้อ (2) อย่างไรก็ตามกาลเวลาที่ล่วงผ่านมานั้นก็ถือเป็นขอบเขตเวลาใหม่เมื่อถึงจุดที่กำลังพูด

(137) “老婆死了好幾年了。” (老舍)

“Lǎopó sǐle hǎojiǐ nián le.”

“เมียตายมาหลายปีแล้ว”

(138) คุณยายเสียชีวิตมาแล้ว

7. คำ‘le’กับคำเชื่อม‘แล้ว’

คำ‘แล้ว’ที่เป็นคำเชื่อมต้นอนุพากย์บอกเวลาภายหลัง แสดงให้เห็นว่าภายหลังที่เหตุการณ์แรกดำเนินการสำเร็จลุล่วงแล้ว เหตุการณ์หลังที่มีคำเชื่อม‘แล้ว’ปรากฏอยู่ข้างหน้าจะเกิดขึ้นตามมา คำ‘แล้ว’ที่ปรากฏต้นอนุพากย์จะมีลักษณะเหมือนกับภาษาจีน 完了就...wánle jiù...เสร็จแล้วก็ นอกจากนี้รูปแบบประโยคที่คำเชื่อม‘แล้ว’ปรากฏจะสัมพันธ์กับประโยคที่เหตุการณ์เกิดขึ้นตามลำดับ คือหน่วยภาคแสดงตำแหน่งแรกได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงหรือเกิดขึ้นแล้ว หน่วยภาคแสดงตำแหน่งหลังจึงเกิดขึ้นตามมา คำ‘le’ซึ่งปรากฏหลังหน่วยภาคแสดงตำแหน่งแรกจะแสดงให้เห็นว่าเหตุการณ์แรกได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงหรือเกิดขึ้นแล้ว เช่น

(139) ชายวัยกลางคนเหลือวหลังดูดวงตะวัน แล้วเร่งฝีเท้าขึ้น (มหาวิทยาลัยชีวิต)

中年男人回頭看太陽，完了就加快划船。

Zhōngniánnán rén huítóu kàn tàiyáng, wánle jiù jiā kuài huá chuán.

中年男人回頭看了太陽，就加快划船。

Zhōngnián nánrén huítóu kànle tàiyáng, jiù jiā kuài huá chuán.

บรรณานุกรม

กึ่งฉัตร. 2547. มีเพียงรัก. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อรุณ.

“เกณฑ์การทับศัพท์ภาษาจีนกลาง ฉบับร่าง 3,” เอกสารในการสัมมนาเรื่องโครงการระดมความคิดเรื่องการเขียนทับศัพท์ภาษาจีนกลางเป็นภาษาไทย และ ปัญหาชื่อเฉพาะในการแปลภาษาจีนเป็นภาษาไทย เสนอที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 25 มิถุนายน 2547. (เอกสารไม่ตีพิมพ์เผยแพร่)

- ชาติ กอบจิตติ. 2543. เวลา. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์หอน.
ดวงตะวัน. 2546. แก้วตาหวานใจ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พิมพ์คำ.
นววรรณ พันธุมธา. 2527. ไวยากรณ์ไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : รุ่งเรือง
สาส์นการพิมพ์.
นิตยา กาญจนวรรณ. 2545. พุดจาภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
โบตัน. 2533. เกิดแต่ลม. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
ประพิน มโนมัยวิบูลย์. 2541. ไวยากรณ์จีนกลาง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ประพิน มโนมัยวิบูลย์. 2545. ภาษาจีนกลางขั้นพื้นฐาน I. พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
มิ่งมิตร ศรีประสิทธิ์. 2546. การศึกษาเชิงประวัติของคำว่า แล้ว อยู่ อยู่แล้ว.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ไมตรี ลิ้มปิชาติ. 2537. ไปเยี่ยมอาม่าเมืองจีน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์สนุกอ่าน.
ยาโยย. 2548. หาดทราย หุ่นขี้ผึ้ง บทที่หนึ่งความรัก. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แจ่มใส.
เรืองเดช ปันเขื่อนขันธ์. 2541. ภาษาศาสตร์ภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
ว.วินิจัยกุล. 2544. วังดอกหญ้า. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เพื่อนดี.
วิจินต์ ภาณุพงศ์. 2522. โครงสร้างภาษาไทย : ระบบไวยากรณ์. กรุงเทพมหานคร :
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
สิรินดา. 2548. หุ่นหญ้า ป่าสน และคนเหงา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์แจ่มใส.

- เสกสรร ประเสริฐกุล. 2545. มหาวิทยาลัยชีวิต. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สามัญชน.
- อิงอร สุพันธ์วิช. 2516. กาลในภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุปกิตศิลปสาร, พระยา. 2545. หลักภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- Comrie, Bernard. 1976. **Aspect**. Cambridge : Cambridge University Press.
- Holfmann, Th.R. 1993. **Realms of Meaning**. New York : Longman Publishing.
- Tasanalai, Boonyapatipark. 1983 **A Study of Aspect in Thai**. Doctor's thesis , University of London.
- Walter, Bisang and Pranee, Kullavanijaya , “Another look at aspect in Thai,” Paper presented at SEALS 14 CONFERENCE, Bangkok, Thailand , May 19 to 21, 2004.
- Běijīng Dàxué Zhōngwénxì 北京大學中文系. 1994. **TIR Zhōngwén Quánwén Jiǎnsuǒ Xitǒng** TIR 中文全文檢索系統.
- Dài, Yàojīng 戴耀晶. 1997. **Xiàndài Hànyǔ Shítǐ Xitǒng Yánjiū** 現代漢語時體系統研究. Zhèjiāng 浙江: Zhèjiāng Jiàoyù Chūbǎnshè 浙江教育出版社.
- Dèng, Yì 鄧懿. 1987. **Hànyǔ Chūjí jiàochéng** 漢語初級教程. Běijīng 北京: Běijīng Dàxué Chūbǎnshè 北京大學出版社.
- Fáng, Yùqīng 房玉清. 1992. Dòngtài Zhùcí “Le”、“Zhe”、“Guo” de Yǔyì Tèzhēng jí Qí Yòngfǎ Bǐjiào 動態助詞“了”、“著”、“過”的語義特徵及其用法比較. **Hànyǔ Xuéxí** 漢語學習 1: 14-20 .
- Guō, Ruì 郭銳. 1993. Hànyǔ Dòngcíde Guòchéng Jiégòu 漢語動詞的過程結構. **Zhōngguó Yǔwén** 中國語文 6 : 410-419.

- Guō, Rui 郭銳. 1997. Guòchéng hé Fēiguòchéng- Hànyǔ Wèicíxìng Chéngfēnde Liǎng zhǒng Wàizài Shíjiān Lèixíng 過程和非過程-漢語謂詞性成分的兩種外在時間類型. *Zhōngguó Yǔwén* 中國語文3 : 162 - 175 .
- Hú, Yùshù 胡裕樹. 1986. *Jīnrì Hànyǔ (Dì Èr Cè)* 今日漢語 (第二冊). Shànghǎi 上海 : Fùdàn Dàxué Chūbǎnshè 復旦大學出版社.
- Hú, Yùshù and Fàn, Xiǎo 胡裕樹和范曉 (eds). 1995 *Dòngcí Yánjiū* 動詞研究. Hénán 河南: Hénán Dàxué Chūbǎnshè 河南大學出版社.
- Lǐ, Quán 李泉. 1996. “Xíng + Dòngtài Zhùcí” Kǎochá “形 + 動態 助詞” 考查. In Hú, Míngyáng 胡明揚 (ed.), *Cílèi Wèntí Kǎochá* 詞類問題考察, 190-207. Běijīng 北京: Běijīng Yǔyán Xuéyuàn Chūbǎnshè 北京語言學院出版社.
- Lǐ, Shān 李珊. 2003. *Dòngcí Chóngdiéshì Yánjiū* 動詞重疊式研究. Běijīng 北京 : Yǔwén Chūbǎnshè 語文出版社.
- Lǐ, Xīngyà 李興亞. 1989. Shì Shuō Dòngtài Zhùcí “Le” de Zìyóu Yǐn Xiàn 試說動態助詞“了”的自由隱現. *Zhōngguó Yǔwén* 中國語文2 : 334-340.
- Liú, Xūnníng 劉勛寧. 1988. Xiàndài Hànyǔ Cíwěi “Le” de Yǔfǎ Yìyì 現代漢語詞尾“了”的語法意義. *Zhōngguó Yǔwén* 中國語文 5: 321-330.
- Liú, Xūnníng 劉勛寧. 2002. Xiàndài Hànyǔ Jùwěi “Le” de Yǔfǎ Yìyì jí Qí Jiěshuō 現代漢語句尾“了”的語法意義及其解說. *Shijìe Hànyǔ Jiàoxué* 世界漢語教學 3 : 70-79.
- Lú, Yīngshùn 盧英順. 1993. Shìlùn “Zhèiběn Shū Wǒ Kànle Sāntiān le” de Yánxùxìng Wèntí 試論“這本書我看了三天了”的延續性問題. *Hànyǔ Xuéxí* 漢語學習 4 : 22-24.

- Mǎ, Qíngzhū 馬慶株. 1981. Shíliàng Bīnyǔ hé Dòngcíde Lèi 時量賓語和動詞的類. **Zhōngguó Yǔwén** 中國語文 2 : 86-90.
- Pǔ, Zhòngkuí 朴重奎. 1996. Xiàndài Hànyǔzhōng Biànhuà Dòngcíde Zài Fēnlèi Wèntí 現代漢語中變化動詞的再分類問題. **Hànyǔ Xuéxí** 漢語學習 6 : 50-53 .
- Qín, Hóngwǔ 秦洪武. 2002. Hànyǔ“Dòngcí + Shíliàng Duǎnyǔ” Jiégòude Qíngzhuàng Lèixíng hé Jièxìng Fēnxī 漢語“動詞 + 時量短語” 結構的情狀類型和界性分析. **Dāngdài Yǔyánxué** 當代語言學 2:90-100.
- Xíng, Gōngwǎn 邢公畹. 1979. Xiàndài Hànyǔ hé Tāiyǔlǐde Zhùcí “Le” hé “Zhe” (Shàng). 現代漢語和台語里的助詞“了”和“著”(上). **Mínzú Yǔwén** 民族語文 2 : 84-98.
- Yáng, Qínghuì 楊慶蕙. 1993. **Shíyòng Hànyǔ Huìhuà Xìliè Jiàocái** 實用漢語會話系列教材. Běijīng 北京: Běijīng Shīfàn Dàxué Chūbǎnshè 北京師範大學出版社.
- Yáng, Tiāngē 楊天戈. 1987. Xiàndài Hànyǔ“Le”zide Yòngfǎ 現代漢語“了”字的用法. In **Wàiguóyǔ Xuéhuì Huìzhì** 外國語學會會誌, 209-224. Riběn 日本: Riběn Dàdōng Wénhuà Dàxué 日本大東文化大學.
- Zhāng, Bǎolín 張寶林. 2002. Guānxì Dòngcíde Jiàndìng Biāozhǔn 關係動詞的鑒定標準. **Yǔyán Jiàoxué yǔ Yánjiū** 語言教學與研究 4 : 48-53 .
- Zhāng, Yìshēng 張誼生. 2000. **Xiàndài Hànyǔ Xūcí** 現代漢語虛詞. Shànghǎi 上海: Huádōng Shīfàn Dàxué Chūbǎnshè 華東師範大學出版社.
- Zhū, Déxī 朱德熙. 1998. **Yǔfǎ jiǎngyì** 語法講義 4th ed. Běijīng 北京: Shāngwù Yīnshūguǎn 商務印書館.

ABSTRACT

A Comparison of "le" in Mandarin Chinese and "leɛw" in Thai

The purpose of this study is to compare the grammatical meanings and syntactic structures of “le1” and “le2” in Mandarin Chinese, and those of “le” in Mandarin Chinese and “leɛw” in Thai. The study shows that “le1” is an aspect marker indicating either completion of action or change, depending on the types of co-occurring predicates and sentence structures with which the “le1” occurs. “le2” indicates the occurrence of a new situation or a new state. Comparing “le1” and “le2” in Mandarin Chinese with “leɛw” in Thai, we find that “leɛw” in Thai shares similar grammatical meanings with “le1” and “le2” in Mandarin Chinese.